สยามนิกรรายวัน

CHINO SIAMES DAILY NEWS.

新報暹華

BANGKOK.

ฉบับที่ ๒๒๒ จนไสยามวารศัพท์ 日一月五年一國民報新暹華 วันจันทร์ ที่ ๑ พฤศภาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

โอสถ ยินทัน

เมื่อ ใช้ ดู จะ รู้สึก ว่า มีสรรพคุณ จริง

ยินตัง ปรยาที่ แพทย์ชั้นสูง เราได้ รับรองแล้ว

ว่า เปน ยา ที่ ดี จริง และ ไม่ พึง ให้ โทษ กับ ผู้ ที่ รับทาน เลย ผู้ ที่ไม่ จำเป็นใช้ ที่รับทานได้ ก็ เปนยาอมแก้เหม็นปากด้วย ท่านทั้งหลายควรจะมีติดตัวไว้ เสมอ เพราะ ยินตัง อาจ แก้ โรคได้ หลาย อย่าง เช่น ลาพโรค, อหิวาต์, แก้ไข้, ปวดศีรษะ, ไอ, แก้บิด, ปวดท้อง, อาหารไม่ ย่อย, สรรพโรค ตาม ที่ กล่าว มานี้ ยินตัง อาจ กำจัดให้ หาย หรือ ทเลา ลง ได้ อย่าง รวด เร็ว ทน ใจ จอ เชิญท่าน รับทานดู จะรู้ สึกว่ายา น เก่งจริงหวดีปรียบยาทั้งผู้ นิยมใช้ เกือบ ทั่วโลก

ระวัง ! ในเวลานี้ยา ยินตัง ปลอม ราษมาก เมื่อ จะ ซอ ยา ต้อง สังเกตให้ ดี ถ้าในห่อ มีหนังสือ โดย กำกับจึง จะ เปน ยา แท้

ห้างยี่ยามากี่ ส
แยก วัดตึก
ศัพท์ ๒๓๖๒
สาขา ถนนหลัง
วังบูรพา กรุงเทพ
โทรศัพท์ ๕๕๓

ห้างมีมาทมากี

เต็น นิส

ไม้แร็กเก็ต อย่างดี ตก เข้าใหม่

มี หลาย ชนิด ขนาด น้ำ หนัก และราคา มีต่างกัน ทำด้วยไม้ อย่าง ดี และ ตา ข่าย แข็ง แรง ทนทาน มาก มี พร้อม ทั้ง ถุง สำหรับ ใส่ ไม้ แร็กเก็ต ทำ ด้วย ผ้า ใบ อย่าง ดีหิ้วได้ ท่าน ที่ เปน นัก กี ฬา เต็นนิส ควร แวะ ชม ที่ห้าง ท่าน จะ ได้ รับความ พอใจ อย่าง ดี จาก ไม้ แร็กเก็ต เหล่า นี้ที่ตก ข้าใหม่

นัก ดนตรี โปรด ทราบ ว่า ซอ ดรัง อย่าง ดี และ เสียง อันไพเราะ นั้น มี อยู่ ที่ ห้าง ยี่ยา มากู จี หลาย สิบ ชนิด ซอไวโอลิน ท่าน จะซื้อ ได้ ที่ ห้าง ข้าพเจ้า ตั้ง แต่ ราคา อย่าง ต่ำ ที่สุด จนถึง อย่าง สูง มี พร้อม ทั้งเครื่อง ประกอบ ด้วย เช่น สาย และ ลูกบิด คันชัก ฯลฯ มีราคา ต่าง ๆ กัน เชิญ ท่าน ไป ชม ที่ห้าง ข้าพเจ้า ก่อน ที่จะไป ซอ ของ เหล่านี้ ที่อื่น รับ รอง ว่า ท่าน จะได้ ซอ และไม้ แร็กเก็ตอย่าง ดี จาก ห้างข้าพเจ้า

โทรศัพท์ เลข ที่ ๔๑๑

ห้าง เอส. เอ. บี

ช่าง แก้ นาฬิกา และ ช่าง ทอง ใน พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่

ประ โยชน์ ของ การ จด บาญชี นาฬิ กา

ซึ่ง ข้าพเจ้าได้ จำ หน่าย ไปนั้น มีมาก ที่สุด เช่น รู้ รูป พรรณ—ขนาด—ชื่อ—เลข ของ นาฬิกา ซึ่ง อาจ จะช่วยให้ การ แจ้ง ความ เมื่อ ถูก ผู้ ร้าย ลัก ไป หรือ สูญ หายไปใน ทาง หนึ่งทางใด ดีดวก ขึ้นมาก โดยเหตุที่ได้ กล่าว มานี้ ข้าพเจ้า จึงได้ จดบาญ ชี นาฬิกา อย่างดี ทุก ๆ เรือน ที่ข้าพเจ้า จำหน่าย เช่นนาฬิกา เซนิต นาฬิกาเบคชมิท หรือภราดมอ นาฬิกาอิเล็กชั่น และอื่น ๆ โดย ละเอียด และ ข้าพเจ้า ขอเชิญ ท่าน ที่ ได้ ซื้อ นาฬิกา จาก ห้าง ข้าพเจ้าไป แล้ว นำ นาฬิกา ของ ท่าน มา ลงใน บาญ ชี ของข้าพเจ้า

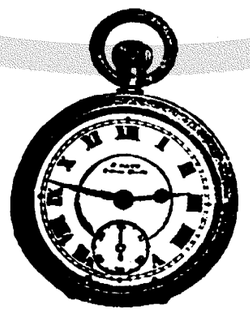

ห้าง เอส เอ บี

ก่อน น่าที่จะซื้อยางจักร ยาน
ขอได้ โปรดพิจารณายางซึ่งมี ตราดังนี้

ยางเบตซ *Bates* เปน ยาง

ตรามังกร ดีที่ สุด

ราคา ถูก ราคาถูก

ต่อ นซื้อ ชวน ซื้อ

ห้าง เทพนครพาณิช
(บริษัท ยาสูบ สยาม)
เชิงสพานพิทย์เลขา จังหวัด พระนคร โทรศัพท์ ๑๕๗

ป. ล. มีรถจักร ยาน ที่น่าใช้ พึ่งตก เข้า ราคาไม่ แพง

ค่าพันตำลึงทอง

ท่าน ไม่ ต้อง ตกใจ ถึง อาการ ไอ ของ ท่าน ด้วย ข้าพเจ้า มียา แก้ ไอวิเศษ จริง ๆ คือ อาจ แก้ ไอได้ ทุก ๆ ชนิด เมื่อ จิบ ถึง ลำคอก็หยุด ไอ ทันที เว้น แต่ ไอ วรรณโรค ที่ร้อรัง ทั้ง จะชี้พยาน ให้เห็น เพื่อหมด สงสัย ในข้อ ที่ว่า "จะไม่จง" ด้วย มี ดังนี้

คำ เชา จด หมาย

บ้าน ช้าง โรงภาษี ร้อย ชัก สาม นำ เมอร์ ๒๔๐๒

วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ, ศ, ๒๔๖๔

คำนับ นาย ห้าง วิริยะ พานิช เจ้า ของ ยา แก้ ไอ ที่ราบ

ด้วย ข้าพเจ้า ได้ ซื้อ ยา แก้ ไอของ ท่าน ไปรับ ประ ทานไม่ ทันหมด ๗ ขวด โรค ไอที่ ข้าพเจ้า ได้เปนมา ๑๒ ปี ก็หายขาดเปน ปรกติดี เพราะ ฉนั้น ข้าพเจ้า ขอสรรเสริญ สรรพคุณ ยา แก้ ไอของ ท่านจนาน ซึ่งมีนาม ว่าดี จริง ค่าพันตำลึง ทอง นั้น ว่าเปน ยา ยอด เยี่ยม กว่ายา ทั้ง หลาย ที่ข้าพเจ้าได้ เคย รับ ประ ทาน มา จบแล้ว ในกรุง สยาม ประ มาณ เงินที่ ใช้ไป ไม่ ต่ำกว่า ๒๐๐ บาท ข้าพเจ้า เปน มาตั้ง แต่ อยู่ ใน ปีนัง แลสิงคโปร์ สิ้น เงิน ค่า ยา ไป ร้อย กว่า เหรียญ เหมือนกัน ก็ยังไม่ทาย ฉนั้ จะนิ่ง เสีย ไม่ได้ จึง ขอ ชมเชย เกียรติ คุณ ยามายังท่าน ทราบ

โดย ความ นับถือ อย่างสูง ขับ ดุล ฮามิด

ยา นี้มีขาย ที่ห้าง วิริยะ พานิช ประตู สาม ยอด จังหวัด พระ นคร โทรศัพท์ ที่ ๑๑๖ ขวด ละ ๑ บาท

แพทย์ และพ่อค้าควรทราบ

คือ ผงควินนิน ซัล เฟ่ตของ อังกฤษ (มีทั้งของ ห้าง เด็ก กินตรา ลูก โลก แลของ ห้อง ฮาวาร์ด แอน ซัน) ซึ่งเปน ผงควิ นินที่ ดีบริสุทธิ์ บรรจุขวด ละ ๑ ออนซ์ ห้าง เพ็ญ ภาค ขาย ขวด ละ บาท บาท ๒๐ สตางค์ ซื้อ ทั้งโหล ๆ ละ ๒๔ บาท เท่านั้น ถ้า ซื้อมาก ซื้อ ทั้ง หีบ ๆ ละ ๑๐๐๐ ออนซ์ จะ ลดลงได้ อีกมาก เชิญ เร่งรีบจะ หมดเสีย

อนึ่ง ยานี้โอ ซัลวาร์ ซาน เยอรมัน ก็มีพร้อม ทุกขนาดตั้ง แต่ ขนาด ๐,๐๗๕ ถึง ๐,๙ จะขาย ราคา ถูกที่สุด เหมือน กัน ขนาด ๐,๐๗๕, ราคา หลอด ละ ๑ บาท เท่า นั้น ถ้าซื้อ ทั้งโหล หรือ ยับไป จำหน่าย จะให้กำไร งาม เชิญ ตกลงเอง จะให้ ราคา เปน พิเศษที่

ห้าง ขาย ยา เพ็ญ ภาค เลข ที่ ๑๔๑๑,๔๑ ถนน เยาวราช กับมี รถยนต์ ให้เช่า ด้วย รับส่ง ตนาม แร่ง เที่ยว ละ ๒ บาท ในเวลา ภายใน ๔๐ นาที โทรศัพท์ ๑๑๑๕

ท่าน ผู้ก่อ สร้าง ควร ดู ประกาศ นี้

กวง กิมหลง โรง เลื่อย จักร์ ตำบล บาง ซื่อ กรุงเทพ ฯ มี ตัว ไม้ ต่าง ๆ จำหน่าย คือ ตัวไม้ เครื่อง เรือน โรง ทุก อย่าง น่า ต่าง ขาย พร้อมทั้งไม้ สัก และ ไม้ ตะแบก ท่าน จะ เลือก ซื้อได้ ตาม ชอบใจ ในทันที หรือ ท่าน จะ สั่ง เปน พิเศษ ก็ ได้ สำเร็จ ตาม ประสงค์ ทุก ประการ ขอเชิญ ท่าน พูดไป ตก ลง กับ ผู้ จัดการ ที่ ตำบล บางซื่อ โทรศัพท์ ๔๓๔ หรือ จะ มา ที่ ห้าง ล่ำซำ ถนน เจริญกรุง โดย ตนเอง หรือ โดย โทรศัพท์ หมายเลข ๔๔ ก็ ได้ สม ดัง ความ ประสงค์ ทุก ประการ

กวง กิมหลง

โรง เลื่อย จักร์ ตำ บล บางซื่อ กรุงเทพ ฯ

ห้าง ล่ำซำ เปน เจ้าของ

ยา กัน ยุงตราหัวไก่

ย่าง วิเศษ

ด้วย เวลานี้มี ผู้ทำยา กันยุง จำหน่าย ปลอม มาก ขึ้น ฉนั้น เมื่อ ท่านจะ ต้อง การ ใช้ยากัน ยุง อย่างดี แล้ว เมื่อเวลา จะซื้อ ควร สังเกตุ ดูเสีย ก่อน ถ้าหีบใส่ และ กระดาษ ที่ห่อ ยา ภายในหีบ มีตราหัวไก่ นั้นเหอะ จึงจะ เปน ยาแท้ ถ้า ม ฉนั้น ก็ต้องเปน ยา ปลอม ทีเดียว จำหน่าย ทั่วไปทั้ง ประเทศสยาม

จีนโนสยาม วารศัพท์

วันจันทร์ ๖ ค่ำ เดือน ๖ ปีจอ จัตวาศก ๑๒๘๔

วันจันทร์ที่ ๑ พฤศภาคม พ,ศ, ๒๔๖๕

นายพลญี่ปุ่น

ทูกทำร้ายเปนครั้งที่ ๒

เหตุครั้งหลังเกิดขึ้น ในที่ใกล้กับเมืองญี่ปุ่น

เมื่อไม่ กี่วัน มา นี้ เราเคยนำข่าวจอง พิมพ์ ครั้ง ๑ ว่า บาร อนคา นาคา นายพล ญี่ปุ่น ซึ่งการเคย ปลงชีพเด็กระทรวงกระ ลาโหม ญี่ ปุ่น แต่ บัด นี้ได้ เปน ทูต ออก ไป ที่ เกาะ ฟิลลิปไปน์ นี้ ได้ถูกชาวเกาะ ๒ คน ยิงที่เมืองเซียงไฮ้ ขณะเดินทางจะ กลับ ประ เทศ ญี่ปุ่น แต่หาเปน อันตรายไม่ ราว นั้น

บัด นี้ มีข่าวเพิ่มเติมมาอีก ว่า นายพล คาบาคาได้ ถูก คน ร้าย จองทำร้าย เปน ครั้ง ที่ ๒ แลในครั้งนี้ เหตุเกิดขึ้นที่ ฉภาแห่ง ๑ ใกล้กับกรุง โตเกียวอันเปน นครหลวงของ ญี่ ปุ่น

ตาม ข่าว กล่าวว่า ใน การ ถูกทำร้าย ครั้งนี้ ถึงหาก นายพล คาบาคาไม่ เปนอัน ตราย ก็ดี แต่ก ารคพ้ง ภัยได้ อย่าง แคบ ที่ สุด แลเห็นคือ เมื่อ วันที่ ๑ เมษายน ศกนี้ เวลา บาย ขณะ รถไฟ กระ บวน ที่ นายพล คาบาคา แล่น เข้าสู่ ชาน สถานี แห่ง ๑ ใกล้ กับ นคร หลวง ญี่ ปุ่น ก็ มีคน เอา ก้อนหิน อย่าง ขนาดใหญ่ ทุ่ม เข้าไปในรถคัน ที่ นาย พลคาน คาโดย ตาร มา กระทำให้ น่าต่าง กระจก ห้อง รถแตก บ่น ปี้ ทีนั้นตกลง เกือบ ถูก นาย พล หาก หอบ หลีก เสีย ทัน

เข้าใจ กันโดยทางสันนิษฐาน ว่า คนร้าย ที่ พยา ยาม ทำ ร้ายใน ครั้ง นี้ ก็ คง เปน พรรค พวก ของ คน ร้าย ที่ได้ กระ ทำเหตุ ที่ เมือง เซี่ยงไฮ้ และการกระ ทำ ก็ ต้องเกี่ยว ด้วย เรื่อง การ เมือง คือ เรื่อง ที่ชาวเกา หลี คิดจะ ฟื้น ความ อิศรภาพ ของ ประ เทศ เกา หลี นั้ เปน มูล แต่ใน เหตุ ครั้ง หลัง นี้ ไม่ ปรา กฏว่า จับ คน ร้ายได้

เรื่องความอัดกัดน้ำจืด

เมื่อ ถึงฤดูนี้ น้ำในแม่ น้ำ เจ้า พระ ยา รัก ศรขบ ละ บางวันก็ เค็ม จัด อาไศรย์ บริโภคไม่ได้ เปนที่ เดือดร้อน แก่ ชาวบ้าน แห่ง จังหวัด ธน บุรีโดย มาก เพราะ หมด หวัง ว่า จะ ได้ น้ำ จืด บริโภ ค จากไหน นอก จาก ซุ ก ซอ รับ ความ กรุณา จาก เจ้า น่า ที่ แพนก ให้น้ำ เปน ทาน เหมือน เช่นที่ เคย กระ ทำ มา แต่ ปี ก่อน ๆ นั้น เท่า นั้น ไม่ จำ ต้อง กล่าว ถึง สภาพ ของ ชาว จัง หวัดธนบุ รี กับ ชาว จังหวัด พระ นาร ว่า ต่างกันเพียง ใด ในเรื่องน้ำ บริโภค เว้น แต่ จะ เปนผู้ มี กำ ลังเท่านั้น ถ้าขอน เรียกค่าบ่อยการ และเวลา จ้างออนเรา มา รอง เอาน้ำประ ปา ร้านขายไปไว้ สำหรับ บริโภค ก็ เปนผล สำเร็จ แต่ ขอให้คิดดู บ้าง ว่า ชาว จังหวัด ธน บุรี โดย มาก เปน คนมี กำ ลังไป ทั้ง หมด หรือ ? เมื่อ คิดได้ เช่นนี้ ก็ไม่ ควร จะ ลืม คิด ถึง ชนหมู่ มากในจังหวัด ธนบุรี ที่ เวลา ตก อยู่ ใน ถาน อัดกัด น้ำ จืด บริโภค มีอาทิ ดีชาว บ้าน ที่ อยู่ ตำบล บางน้ำชน มุด คโอ ลำเหร่ บางลำ ภู ล่าง และ คลอง ต้นไทร กับ ที่ อยู่ ตอน บน ๆ แห่งแม่ น้ำเจ้า พระ ยา อีกหลาย แห่ง

อนึ่งไม่ จำ จะ ต้อง พูดถึง ว่า ชาว จัง หวัดธน บุรี ก็ เหมือน กันกับ ชาว จังหวัดพระ นคร ใน เรื่อง กระ ทำ การ ช่วย เหลือ ราช การ บ้าน เมือง เพราะ ฉนั้น เจ้า น่า ที่ แพนก แจกน้ำ จืด ควร จะ รีบ นำ เรือบรรจุ น้ำประ ปาไปทอด ทุ่น อยู่ ตามทอันสมควร ให้ชาว บ้าน ที่ กล่าว นี้ ได้ รับน้ำไปไว้ บริ โภค จน กว่า น้ำใน แม่ น้ำ เจ้า พระ ยา จะ เปน ปรกติ

เรื่อง นี้ เรา เคย กล่าว ใน หนัง สือ พิมพ ของ เรา มา หลาย ครั้งแล้ว ว่า เวลา นี้ความ อัดกัด น้ำ จืด มี แก่ชาว ธนบุรี เพื่อเปนทาง ขอ ร้อง ให้ เจ้า น่า ที่ แพนก จ่าย น้ำ ประ ปา ได้ ทราบและ จัดการไปตาม เคย แต่ ก็ล่วง เลยเวลา มา จน วันนี้ (ที่ ๒๙) ยังไม่ เห็น เจ้า น่าที่ กระ ทำ การ ช่วย เหลือ อย่าง หนึ่ง อย่า ง ใด หรือบางที ท่าน ผู้ ใหญ่ อันมี อำ น าจยังไม่ทราบ ไม่ สั่งถึงนี้ได้ เหตุนี้เรา จึง ขอ กล่าว ซ้ ำอีกครั้งเพื่อจะ เปนผลดี ขึ้นบ้าง ความ จริง การ ช่วย เหลือ ชาวจัง หวัดธน บุรี ใน ยามที่ อัดกัด น้ำ จืดโดย ประ การ ดัง กล่าวนี้ เปน สิ่ง จำ เปน ต้อง ช่วย เหลือ ทั้งไม่ ใช่ งาน ที่เหลือ ม่ากว่า แรงมี ๑ จะ มีก็แต่ใน ฤดู นี้ เท่านั้น และควรรีบ กระ ทำ อย่า ทำ อย่าง พอ เก้า ขา ก็ รา โรง เหมือน งาน บาง อย่าง เลย

ที่ ๑๖/๒๔๖๕

ประกาศ เจ้าพนักงาน รักษาทรัพย์

ศาล ต่าง ประเทศ คดีที่ ๑/๒๔๖๕

กอง ตัม ละอาย กระทรวง ยุติธรรม

คดี ระหว่าง อักบาร์อัดดีมุดลายฟัฟาร์ ยี ผู้รับ มอบ ฉันทะ จาก ผู้ จัดการ มรรถกของ ดีเอร. เอ. สยามวาลา ฤๅ ดีลาวาสุเซ่น (ดับ เยก อังกฤษ) โจท นาง วองมี หย่อง ฤๅ วองมุยยอง ที่ ๑ นายตันบิวลำ ฤๅ ตันชกลำ ที่ ๒ เจ้า ของโรง พิมพ์ น่าเซียง (ดับเยก สยาม) จำเลย

ขอ แจ้ง ความ ให้ ทราบ ว่า ตาม ที่ศาล ต่าง ประ เทศได้ มี คำสั่ง ให้ ข้าพเจ้า เปน เจ้า พนักงาน รักษาทรัพย์ สมบัติ ของ จำเลยเรื่อง นี้ ไว้ ชั่ว คราว ดังที่ ข้าพเจ้าได้ ประกาศใน หนังสือ พิมพ์ จีนโนฯ ลง วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๕ นั้น บัดนี้ โจทย์ได้ ยื่นคำ ร้องขอถอนฟ้อง และศาลได้ มีคำสั่งให้ ข้า พเจ้า ถอนการ รักษาทรัพย์ สมบัติของ จำเลย ตั้งแต่ วัน ที่ ๒๙ เมษายน พ, ศ ๒๔๖๕ แล้ว

เพราะ ฉนั้น ข้าพเจ้าขอแจ้งความ ถอน คำประกาศ เดิมนั้นเสีย และข้าพเจ้า ไม่ ได้ เปนผู้ รักษาทรัพย์ สมบัติของจำเลย เรื่องนี้ ต่อไป ตั้งแต่ วันที่ ศาลได้ มีคำสั่งให้ ถอนนั้น

แจ้งความมา ณ วัน ที่ ๒๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๖๕

(ลงนาม) อำมาตย์เอก

พระนาถมณฑาดุลสุนทรวาที

เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์

แจ้งความ

แถลงเรื่องนางเสริม

เนื่อง ด้วย นาง เสริมได้ ลง แจ้งความใน หนังสือ พิมพ์ สยาม ราษฎร์ ฉบับ ประจำ วันที่ ๒๗ เมษายน พ. ศ. ๒๔๖๕ คัดค้านคำ แจ้งความ ของ ข้าพเจ้านั้น จำเปน ที่ ข้าพ เจ้า จัก ต้อง แถลง ความ จริง เพิ่ม เติม จึง ขอ แจ้งให้ ทราบ ทั่ว กัน ว่า :—

๑ เพราะ เหตุ ที่ นางเสริมได้ ออก จาก บ้าน ข้าพเจ้าไป หลาย เดือน แล้ว และได้ เที่ยวไป อยู่ ใน ที่ ต่าง ๆ หลายแห่ง ข้าพเจ้า ได้ พยายามไป ตาม รับ ตัว หลาย ครั้งแล้ว ก็ ไม่ กลับ ซึ่ง ความ ประพฤติ เช่นนี้ ผิด ด้วย ประเพณี สามีภรรยา กับ ทั้งใน ตอน หลังๆ นี้ นาง เสริม มี นิสัย ใจ คอ และ ความ ประพฤติ ไม่ ตรง กับ ข้าพเจ้า ข้าพเจ้า จึง จำ ต้อง หย่า ร้าง กับ นาง เสริม

๒ เพื่อ การ หย่า ร้างจะไม่ ต้อง ถึงโรง ศาล ข้าพเจ้าจึงได้ ขอให้ผู้ ใหญ่ ที่ เคารพ พร้อม ด้วย ทนาย ความ ไป กระทำ ความ ตก ลง เรื่อง หย่า ร้าง กับ นางเสริม แล การ ก็ ได้ เสร็จ กัน ไป แล้ว

๓ แต่ เพื่อ ป้อง กัน เรื่อง ณีสิน ซึ่ง นาง เสริม จะ ไป กระทำ ขึ้น กับ ผู้ อื่น โดย ผู้นั้น ๆ ไม่ทราบความจริงในเรื่องความเปน ไป ระหว่าง ข้าพเจ้า กับ นาง เสริม ข้าพเจ้า จึง ได้ ลง แจ้ง ความใน หนังสือ พิมพ์ ๔ ฉบับ คือ จีนโน, กรุงเทพ ฯ เดลิเมล์, พิมพ์ไทย, และ วายาโม

๔ สำหรับ ตัวข้าพเจ้าก็ ดี หรือ หลัก ถาน อันเกี่ยว แก่ สำหรับ ที่ ทำ ให้ หย่า ร้าง กัน ก็ ดี ฯลฯ ข้าพเจ้า มี อยู่ พร้อมแล้ว และ พร้อม ทั้ง มี ผู้ ใหญ่เปน ประจักษ์ พยาน ทราบ เรื่อง อยู่ ด้วย อีก สถาน หนึ่ง

๕ ข้าพเจ้า ขอ แจ้ง ความ เพิ่ม เติม โดย แจ้ง ความ ฉบับ นี้ อีก ว่า ข้าพเจ้า กับ นางเสริม ไม่ มี การ เกี่ยว ข้อง กันใน ฐานใด ฐาน ๑ แล้ว กับ ข้อ ความ ที่ นาง เสริม ประกาศ คัดค้าน คำ แจ้ง ความ ครั้งแรก ของ ข้าพเจ้า นั้น เปน ข้อ ความ อัน เหลวไหล ไม่ มี มูล ความ จริงโดย ประการ ทั้ง ปวง

กรุงเทพ ฯ วันที่ ๒๙ เมษายน พ. ศ. ๒๔๖๕

นายชุม จาคาภิรมย์

(น่า ๑/๔ มีข่าว)

เบ็ด เตล็ด

เชิญอ่าน ใน น่า ๖ น้ำพริกป่า—น้ำปลาหวาน

ตรวจรักษาโรคฟรี

เนื่องจากในแจ้งความเรื่องรายเงินสร้างโรงพยาบาลโรคเรื้อนกุดถังในสยามนั้น เราได้ทราบในวันที่ ๗ เดือนนี้ คณะตรวจนาครบรรเทิงโรง ๑ ซึ่งมีนายเปนพระเอกพร้อมเปนนางเอก นายเกรินเปนตลกเอก ที่ได้หยุดพักมานานแล้ว กับตรวจปราโมทบรรเทิงซึ่งกำลังแสดงอยู่ที่โรงปราโมทยัทุกเสาร์อาทิตย์นี้อีกโรง ๑ พร้อมด้วยคณะจำอวดต่าง ๆ หลายคณะหลายคนจะได้พร้อมใจกันแสดงตรวจและแสดงการจำอวด เพื่อเก็บเงินส่งให้แก่โรงพยาบาลโรคเรื้อนกุดถังทั้งหมด คือไม่คิดหักค่าใช้จ่ายอะไรเลย

ในเรื่องนี้ ผู้เริ่มคิดได้นำความไปเรียนต่อนายพลตำรวจตรีพระยาพิเรนทราธิบดีกรมการที่ปรึกษาสภากาชาดสยามแล้ว ท่านเห็นชอบด้วย และรับจะจัดการช่วยเหลือในบางอย่าง เช่นช่วยขายตั๋วและช่วยเก็บเงินเองเปนต้น กับขอให้แจ้งความว่า ตรวจคณะใดคนใดหรือจำอวดคณะใดคนใด เมื่อสมัครจะมาเล่นรวมกันเอาบุญด้วยกันก็มีความยินดีเปนที่ยิ่ง

เนื่องจากการแสดงตรวจและจำอวดครั้งนี้เปนการกุศล เพราะฉนั้นจึงไม่กำหนดอัตราค่าผ่านประตูเลย สุดแล้วแต่ท่านทั้งหลายจะมีความศรัทธาไปทำบุญมากน้อยเท่าใดก็ตามใจ ไม่กำหนดกะเกณฑ์บังคับแม้ที่สุดจะเสียเงินแต่เพียง ๑๐ สตางค์ก็แล้วขอ อนุญาตเชิญดูตรวจจำอวดด้วยก็ได้เหมือนกัน

—* —

ถูกทำร้าย หรือ ?

มีผู้ส่งข่าวมาว่า เมื่อวันที่ ๒๖ เดือนนี้ เวลาประมาณเที่ยงคืน พลทหารบกหลายคนเดินมาทางถนนราชดำเนิน พอจวนถึงถนนพระบรมรูปทรงม้า ก็พบชายคน ๑ นอนอยู่ริมถนนนั้น มีบาดเจ็บศีรษะแตกและบาดแผลอื่น ๆ อีกหลายแห่ง กับที่ข้างตัวมีรถจักรยานยนต์

การที่ชายคนนี้ต้องบาดเจ็บนั้นจะเปนเพราะถูกคนอื่นทำร้าย หรือเหตุอย่างไรยังไม่ทราบแน่ แต่โดยความเมตตาจิตพลทหารเหล่านี้ จึงนำความไปแจ้งต่อเจ้าน่าที่ ๆ ได้มารับคนเจ็บไปยังโรงพยาบาลเพื่อรักษาบาดแผลต่อไปแล้ว แต่ครั้นรุ่งขึ้นวันที่ ๒๗ เวลาราว ๕ ท.ค. ชายคนนั้นได้ขาดใจตาย เพราะพิษบาดแผลเสียแล้ว อนึ่งปรากฏในภายหลังว่า ชายคนนี้ชื่อนายวุกลี่(ชาติจีนกวางตุ้ง)เปนผู้รับเหมาทำการก่อสร้างตึกชื่อเสียงคน ๑

แจ้งความ

ด้วยนายเรือตรีสุขชาครูประมัย อันเปนสามีข้าพเจ้านั้น บัดนี้ได้หย่าขาดจากสามีภรรยากันโดยชอบด้วยทางการแล้ว เพราะฉนั้นถ้านายเรือตรีสุขชาครูประมัยจะกระทำการใด ๆ ข้าพเจ้าจะไม่รับผิดชอบถานเปนภรรยาตั้งแต่วันแจ้งความนี้เปนต้นไป

นางฉวี

เชิญ เชิญ

ข้าพเจ้ายี่ห้อ ถก เยาวซุน ช่างนาฬิกาตั้งอยู่ที่บ้านหมายเลขที่ ๕๗ ถนนสำเพ็งตอนราชวงษ์ จำหน่ายนาฬิกาต่าง ๆ มีนาฬิกาข้อมือตะเกียง ถาน, หีบเสียง, แลแว่นตาทั้งรับจ้างแก้นาฬิกาแลเครื่องจักรต่าง ๆ ราคาย่อมเยาวกว่าที่อื่น กำหนดจะลดราคาตั้งแต่วันที่ ๑๐ ถึง ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๕

๒๐ ๑๐ ๖๔

แจ้งความ

กรมรถไฟแผ่นดิน

ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศภาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ เปนต้นไป กรมรถไฟแผ่นดินจะได้จัดรถโบกี้ชั้นที่ ๑ ชนิดที่นั่งแลนอนได้ด้วยเดินประจำในขบวนรถเร็ว ซึ่งเดินระหว่างสถานีบางกอกน้อยกับสถานีโปร (ผ่ายมลาชู) เพื่อความสดวกของผู้โดยสารที่จะไม่ต้องถ่ายไปอยู่รถนอนดังเคยมา แต่ถ้าผู้ใดจะโดยสารรถนี้แล้วจะต้องเสียเงินค่าที่นั่งแลนอนเพิ่มขึ้นจากราคาตั๋วโดยสารธรรมดาอีกคนละ ๕ บาท ตั๋วนี้มีจำหน่ายที่สถานีบางกอกน้อย, ชุมพร, ทุ่งสง ปาดังเบซาร์ แลที่พนักงานรักษารถขบวนเร็วนั้น

ที่ว่าการกองเดินรถไฟแผ่นดิน

วันที่ ๒๕ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

๒๖ ๑ ๖๕ ๑๐.

ที่พิมพ์หนังสือจะขายเหมาะแก่ที่อยู่แลโรงงาน

ที่พิมพ์น่าจดหมายเปรม จะได้ถนนอยู่หลังสถานีบางซื่อ สดวกแก่การไปมาทั้งทางน้ำแลทางบก เหมาะสำหรับโรงงาน โรงสีหรืออยู่เงียบ ๆ เจ้าของจะขายวาละ ๕ บาท

ถ้าผู้ใดต้องการโปรดถามนายพ, ที่โรงพิมพ์จีนในสยามวารศัพท์

๑ ๑ ๖๕ ๑๐๑

แจ้งความ

ยาขนานวิเศษของหมอมอร์ส

Dr. Morse's Indian Root Pills

คำอธิบายเรื่องต้องผูกเปนพรรดึกการที่ท้องผูกเปนพรรดึกนั้น เปนอาการง่ายแห่งความเจ็บไข้สำหรับบุรุษและสตรี ซึ่งถ้าจับเปนเข้าแล้วในเบื้องต้นจักต้องบังเกิดความเจ็บไข้ถึงสี่ส่วน แลเมื่อเปนเช่นนั้น อาการแห่งอวัยวะส่วนอื่นก็ทรุดโทรมลง และอาการนี้เมื่อเข้าจับโลหิตแล้ว ก็จะเลยแล่นซาบซึมไปทั่วส่วนสรรพางค์กาย กระทำให้เกิดอาการปวดศีรษะ เกิดความพิการภายใน นอนไม่หลับ หัวใจพลุ่งพล่าน, เบื่ออาหาร, ธาตุภายในอ่อน และเกิดปวดเมื่อยตามเส้นประสาท เปนอาการโรคภายใน ๆ ๑๐ ๆ และถ้าปล่อยให้เปนอยู่แล้ว จะทำให้ปวดท้องและปวดช่องท้องที่ขับน้ำปัสสาวะด้วย

เพื่อที่จะรักษาความสำราญแห่งร่างกายนั้น จำเปนจะต้องทำให้อวัยวะภายในเปนปรกติ คือมีการชำระล้างทุก ๆ ๒๔ ชั่วโมง ข้อนี้เปนเหตุผลอย่างหนึ่งซึ่งมักคิดไม่ถึง แต่สตรีและเด็กมักจะต้องรับผลนี้มากที่สุด

ยาบำบัดโรคอันมีคุณประโยชน์สำหรับครอบครัวแท้นั้น ก็คือยาชื่อ "อินเดียนรดบีลส์" ของหมอมอร์ส อันมีชื่อเสียงเกียรติคุณกว้างขวาง สามารถบำบัดโรคใด ๆ ได้ตามความปรารถนา แลเพื่อป้องกันอาการที่ท้องผูกเปนพรรดึกดังกล่าวแล้ว ควรรับประทานยานี้ตั้งแต่เม็ด ๑ ถึง ๔ เม็ดทุก ๆ วัน จนกว่าอาการแห่งอวัยวะภายในจะมีความศุขเปนปรกติ

การทำให้อาหารย่อย

เปนการเคล้าอาหารรวมกัน และเปนวิธีอย่าง ๑ สำหรับบำรุงร่างกาย อาหารที่เรารับประทานเข้าไปนั้นไม่ใช่เปนเครื่องบำรุงร่างกายโดยตรง แต่การทำให้อาหารย่อยและอาหารเคล้ารวมกันย่อมเปนวิธีบำรุงร่างกายให้เปนปรกติศุข เมื่อท้องและอวัยวะส่วนอื่นมีอาการแปรปรวน และอาหารที่รับประทานก็ไม่ย่อยตามสมควรแล้ว จะเปนเหตุทำให้ร่างกายทรุดโทรม ปราศจากกำลังและมีอาการผิดปรกติ แต่การที่อาหารที่รับประทานไม่ใคร่ย่อยก็เกิดจากการบำรุงไม่ดีหรือรับประทานเมื่อกำลังเหนื่อยเพลียด้วยอากาศร้อน สิ่งที่จะกำจัดเหตุทั้งนี้ได้และเพื่อความสำราญแห่งร่างกายก็มีอยู่แล้วคือ **ยาอินเดียนรูตปิลส์** ของหมอมอร์ส ซึ่งจะช่วยทำให้อวัยวะหรือท้อง หรืออาการแปรปรวนอย่างอื่นในร่างกายของท่านกลับสมบรูณ์เปนปรกติโดยปราศจากโรคาพยาธิเบียดเบียน

ห้างเกรี่ตอิสเตินดิสเปนซารี

เฉลยุ่ตต์แห่งกรุงสยามคือ

ห้างกวางยิงเชียง

เลขที่ ๗๗ ถนนเยาวราช

จังหวัดพระนคร

สมัยของไม้แก้ว

แท้จริงแต่โดยลำพังเนื้อหนังของไม้แก้วก็ดีพอแล้ว ซ้ำได้มาถูกน้ำมันเข้าก็ยิ่งเปนเงาปลาบ ! พาให้น่าปลื้มหนักขึ้นไปอีกจริงอยู่

ก็แต่ส่วนน้ำมันที่จะเหมาะสมกับไม้แก้วเก่าเก็บเงา [illegible] "น้ำมันชักเงาพิเศษ ของห้างวิริยะพานิช ประตูสามยอด" ให้แน่แท้ทีเดียว เช่นเมื่อได้ทาไม้สับเข้า ก็ทำให้มีเงา แต่เปนมันงามที่สุดทั้งแห้งเร็วทันความต้องการด้วย

น้ำมันชักเงาพิเศษที่กล่าวนี้ขวดหนึ่ง ทาไม้ได้ถึง ๒๐ ชิ้นราคาเพียงบาทเดียวเท่านั้น ท่านที่เคยใช้แล้วว่า "ไม่แพงเลย" ทั้งยังมีน้ำมันสำหรับทาสีอื่น ๆ อีกมากอย่างล้วนดี ๆ มีชื่อเสียงปรากฏ ดังได้รับประกาศนียบัตรชั้นที่ ๑ ในการประกวดทุก ๆ ปีตลอดมา และในราชการก็ให้ซื้อใช้มิใช่จำนวนน้อย เช่นกรมพัศดุทหารเรือ ยังได้รับรองว่าใช้แทนน้ำมันนอกได้ดี และได้ซื้อใช้ในราชนาวีสยามตลอดมาจนบัดนี้ ซ้ำยังกล้าทำขึ้นทดเกล้าฯถวายตัวต่อหน้าพระที่นั่งอีกด้วย และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับสั่งชมว่า "ของเราดีจริง"

เมื่อเกิดน้ำมันดีจริงมีขึ้นด้วยฝีมือไทยขุดได้ในแผ่นดินสยามเช่นนี้แล้ว ต่อไปท่านไม่ต้องวิตก ในการที่จะไม่มีน้ำมันใช้ [illegible] หรือใช้น้ำมันแพงดังที่เคยมา

ห้างน้ำมันวิริยะพานิช ประตูสามยอด จังหวัดพระนคร โทรศัพท์ที่ ๗๗๖

ยาบุรุษกับยาบัถวีพิการ

ยาบุรุษนี้แก้โรคสำหรับบุรุษเช่นเข้าข้อ ออกดอก, ผมะม่วง, หมองใน, ผีมะคำร้อย, เปนแผล, แลเรื้อรังมาตั้ง ๑๐ ปี กับหญิงที่ติดโรคต่อเนื่องจากสามีหรือเปนมดลูก ทั้งแก้ตามัว ซึ่งแก้เนื่องจากโรคที่กล่าวมาแล้ว รับประทานเพียง ๑ อาทิตย์ หรือ ๑ อับก็หายขาดดังปลดทิ้ง อับใหญ่รับประทานได้ ๕ อาทิตย์ มีขายที่ร้านขายยาบุรุษ เลข ๔๕๑—๔๕๑ ติดกับโรงพิมพ์เดลิเมล์ถนนสี่พระยา ราคาอับละ ๒ บาท ๑ บาท ๕ บาท ถ้าซื้อ ๑๒ อับคิด ๙ อับ ส่งหัวเมืองหรือรับไปขายไม่คิดค่าส่ง แต่ต้องส่งเงินไปที่ร้านซึ่งกล่าวข้างบนนั้นก่อน ท่านผู้ซื้อควรระวังยาปลอม เพราะเกิดมีผู้คิดลอกเอาฝอยใช้ยาบุรุษไปใช้เปนฝอยประกอบยาหมดขายบ้างแล้ว ทั้งยาบัถวีพิการแกจุกเสียดได้อย่างรวดเร็วราคาขวดละ ๑๐ บาท

ถ. ๑๙/๔/๖๑

ทองใบตรากรุยยี่ห้อตั้งโต๊ะกัง ได้ออกจำหน่ายแล้ว ข้าพเจ้าหวังว่าท่านคงทราบดีอยู่แล้ว ว่ายี่ห้อตั้งโต๊ะกังเปนห้างที่ขายทองรูปพรรณอย่างดีมาตั้ง ๕๐ ปีเศษแล้ว เปนที่นิยมทั่วไปทั้งในกรุงสยาม แลต่างประเทศด้วยคุณความดีได้ค้าขายโดยซื่อตรงมาช้านานแล้วนั้น บัดนี้ข้าพเจ้าได้พยายามทำทองใบใหญ่เนื้อแปดอย่างดีแท้ขึ้นเอง เพราะฉนั้นในโอกาศนี้ข้าพเจ้ารับพระราชทานพระบรมราชานุญาตตรากรุยโดยเปนเกียรติยศพิเศษ จึงหวังว่าจะเปนทางเพิ่มพูนความเชื่อมั่นให้แก่ท่านทั้งหลายยิ่งขึ้น ตั้งแต่นี้ต่อไปทองใบของยี่ห้อข้าพเจ้าที่มีตรากรุยแลยี่ห้อตั้งโต๊ะกังพิมพ์ติดอยู่ในแผ่นทองด้วยนั้น ข้าพเจ้ารับรองว่าเปนทองใบที่บริสุทธิ์แท้ เมื่อไม่บริสุทธิ์อย่างไร ข้าพเจ้ารับคืนเอมอแลขอท่านได้จำเครื่องหมายแผ่นทองใบที่ได้พิมพ์ไว้ข้างบนนี้เปนสำคัญ อยู่ตำบลสำเพ็งตรอกศาลเจ้าใหม่เลขที่ ๕๑๑๑ แลอีกห้างหนึ่งตั้งอยู่ท้องสำเพ็งปากตรอกโรงครามเชิงสพานเจ็กผ่อเลขที่ ๒๑๕ โทรศัพท์ ๙๑๑ ๑๐,๙,๖๔,๖ ค.

แจ้งความ

เดิม นายซุ่ม อันซ่า หรือ นายซ่า ได้มาทำงานซื้อและขายของ ที่ ห้าง วิริยะพานิช เมื่อ อยู่ชินเข้าก็มาทำงานเที่ยงๆ ลายๆ และ มีอาการซึม เซา เหมือนคนอดนอน ครั้นไม่ได้งานไม่ได้การ ได้ว่ากล่าวตักเตือนก็ไม่เปนที่พอใจแล้ว ก็ขอลาออก ตั้งแต่ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. นี้ แล้ว

พระฉนั้น ขอท่านทั้งหลายพึงเข้าใจว่า นายซุ่ม อันซ่า หรือ นายซ่า ไม่มีน่าที่เกี่ยวข้องแก่ การซื้อและขาย ของ ห้าง วิริยะพานิช ตั้งแต่บัดนี้ เปนต้นไป

ห้างน้ำมันวิริยะพานิช

เชิญ ซื้อ ดีๆ ที่ ๆ

[illegible]

แถม ๑ วัน แถม ๑๕ วัน แถม ๑๕ วัน

ท่านเจ้าของ [illegible] ยิ่งวัน [illegible] ท่านมีโรคาพาธ ประการต่างอย่าง ดื่มยาอุทัย ยาอายุ ยาจันทิ์ทิพย์ ของร้าน บี. ตองหัว จะยาต้องรนานนั้น เมื่อท่านซื้อ อย่างละหนึ่งขวด ในราคา ดีๆ ก่อน จะถม พยายามไพร ยาแก้ลิ้ว ผลผ้า หนึ่งขวด เมื่อ ในการซื้อปีใหม่ ถัด พยายามไพร เปนยาน้ำ สำหรับแก้ลิ้ว ผลผ้า ได้จำหน่ายมาแล้ว ๕ ปี ไม่เคยผิดหวัง แถม เปนของ ราคาถูก เพราะยาของ ใหญ่ ใช้เปนยา ที่จับ จากสรีรปรุงโดยตรงตำราน ยาขวานนี้จึงเปนยาวิเศษ ดังท่านที่เคยใช้มาแล้ว ย่อมทราบ ถึงแท้ ว่าสรรพคุณ ผิดกับยาน้ำนวดที่ หยดน้ำมันจุหลาบ ลงพิมเสนแล้วบรรจุ ขวดจำหน่าย แต่พยายามไพรเปน ยาน้ำแก้ลิ้ว ผลผ้า ขนานเดียวล้วน ๆ ยังเพราะไม่ตลาดโดย ความนิยม ของผู้ซื้อ กับท่านจะมีโอกาศ อันดีทดลองดื่มหรือชมชมาอุทัย และยาจันทิ์ทิพย์ ซึ่งดีกว่า ข้าพเจ้าจะชมเชยหรือไม่ ท่านโปรดสังเกตย่อง ในเชิงดื่มเปล่า

ยาอุทัย ขวดใหญ่ ราคาจำหน่าย ๑๐ บาท ปลีกขวดละ ๑๐ บาท มีทั้งขวดใหญ่ และขวดเล็ก ๑๐ สตางค์ ราคาขวดละ ๕๐ บาท

จำหน่าย ณ ร้าน บี. ตองหัว

น้ำมันบ้วนกิมอิ๊ว

ขวดใหญ่ ๙๐ สตางค์ ขวดเล็ก ๓๕ สตางค์

เปนน้ำมันมีสรรพคุณมาก

ทำแก้ฟกช้ำดำเขียวนัก

มีขายที่ตึกเลขที่

๕๓๖ ถนนเยาวราช

ถัดออฟฟิศไปรษณีย์ที่ ๗

ขายโอชันติน

ผู้จัดการ

ในกรงเทพฯ

จีนโนสยาม วารศัพท์

วันจันทร์ที่ ๒๗ พฤศภาคมพ.ศ. ๒๔๖๕
วันขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีจอ จัตวาศก ๑๒๗๔

กรมแผนที่ทหารบก

รายงานประจำปี พ.ศ. ๖๓–๖๔

รายงานกิจการทั่วไปในราชการของกรมแผนที่ทหารประจำปี พ.ศ ๒๔๖๒–๒๔๖๓ นั้นบัดนี้เจ้าน่าที่ได้รวบรวมเสร็จแล้ว เราเห็นว่า ข้อความบางตอนเปนเรื่องที่ควรรู้ควรฟัง เราจึงได้คัดนำลงพิมพ์ไว้ดังต่อไปนี้—

หมายเหตุ รายงานฉบับนี้กล่าวถึงกิจการของกรมในระหว่างเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๒ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ.๒๔๖๓ เปนหมดเวดร์ ลำดับปีจำเดิมแต่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งเปนกรมขึ้นเปนปีที่ ๓๕

จำนวนข้าราชการ— ตามรายการซึ่งปรากฏอยู่ในรายงานประจำปี พ,ศ, ๒๔๖๑—๒๔๖๒ มีจำนวนซึ่งข้าราชการซึ่งรับราชการประจำกรมอยู่เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พ,ศ, ๒๔๖๒รวม ๒๑๔นาย

กิจการทั่วไป— ในระหว่างเวลาของรายงานนี้ได้ขยายการสามเหลี่ยมใหญ่ออกไปทางทิศใต้ จากสถานีหมุดหลักฐานเขาสูงบาและเขาน้ำหยด ในมณฑลปราจิณ ทำการเชื่อมสายสามเหลี่ยมกรุงเทพฯ—จันทบุรี

กองวางข่ายสามเหลี่ยมเล็กได้ออกไปทำการรังวัดในสนามในบริเวณอำเภอพิมาย นครราชสีมา วางหมุดหลักฐานสำหรับใช้ในการสำหรวจแผนที่ภูมิประเทศ

ในปีนี้ได้มีการสำหรวจรดับชั้นที่ ๑ ในระหว่างสถานีรถไฟแปดริ้วกับสถานีหมุดหลักฐานการสามเหลี่ยมใหญ่เขาน้ำหยด เพื่อให้หลักฐานบังคับระยะสูงของสถานีหมุดหลักฐานสามเหลี่ยมใหญ่ ระยะสูงของเขาน้ำหยดที่คำณวนได้จากเส้นฐานนครสวรรค์ไปตามสายสามเหลี่ยมใหญ่ แตกต่างกันกับที่สำหรวจระดับชั้นที่ ๑ เพียง๔๗ ซ.ม.

เนื่องจากแผนที่บริเวณกรุงเทพฯ มาตราส่วน ๑:๒๕๐๐๐ ซึ่งได้รวบรวมมาจากแผนที่ระวางเก่า โดยมากมีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง และต้นหาหมุดหลักฐานการรังวัดซึ่งเปนรูปช่อหรือท่อนเหล็กฝังอยู่ตามถนนได้ยาก ในปีนี้จึงได้เริ่มทำการวางโครงสามเหลี่ยมและการรังวัดโยงสิ่งซึ่งแลเห็นได้เด่นชัด และทำการต่อเนื่องสิ่งนั้นๆ ด้วยกับการรังวัด เพื่อใช้เปนหลักฐานในการสำหรวจแผนที่บริเวณกรุงเทพฯ ใหม่

กรมแผนที่ทหารบกได้ส่งข้าราชการสำหรวจ ๑ นาย ตาม ที่กอง ทัพน้อยทหารบกที่ ๒ ขอ ไปทำการรังวัด แลการสามเหลี่ยม สำหรับใช้เปนหลักฐานในการสำหรวจแผนที่ภูมิประเทศที่จังหวัดนครลำปาง

การวัดตรวจความเยื้องของแม่เหล็กได้กระทำไปตามตำบลต่างๆ ตุลาปีที่แล้วมา แลทั้งได้วัดตรวจที่พิจิตรซึ่งจะได้วัดซ้ำในปีต่อไป ผลที่วัดตรวจได้จำเดิมแต่ได้เริ่มมีการวัดชนิดนี้มีแจ้งอยู่ในข้อ ๖ แห่งรายงานฉบับนี้ และมีสิ่งซึ่งพึงควรสังเกตด้วยว่าในฤดูที่แล้วมา การเปลี่ยนแปลงประจำปีในความเยื้องข้างปานกลางมีราคาประมาณ ๑.๙ ลิบดา และใน ๑๔ ปีที่แล้วมาการเปลี่ยนแปลงนี้มีราคาเฉลี่ยประมาณ ๑.๒ ลิบดา การที่การเปลี่ยนแปลงประจำปีมีราคาลดน้อยถอยลงไปนี้ จะเปนไปชั่วคราวหรือตลอดชั่วกาลนานยังเปนสิ่งซึ่งจะต้องวัดตรวจดูต่อไป

กิจการสำคัญของกองคำนวณเวรก็มีการคำนวณการสามเหลี่ยม การรังวัด และการระดับชั้นที่ ๑ และการเตรียมสร้างแผนระวางลงตำแหน่งที่หมายกับระยะสูงของหมุดหลักฐานสำหรับใช้ในการสำหรวจแผนที่ภูมิประเทศ อีกทั้งกิจการอื่นๆ อีกหลายอย่าง

การสำหรวจแผนที่ภูมิประเทศได้กระทำไปในมณฑลนครราชสีมา พื้นที่ซึ่งสำหรวจเปนแผนที่ภูมิประเทศขึ้นไว้ในปีนี้รวมทั้งสิ้น ๔๓๒๐ ตรางกิโลเมตร์ พื้นที่ซึ่งสำหรวจได้ในระหว่าง ๑๐ ปีที่แล้วมานับแต่ พ.ศ. ๒๔๕๒ จนถึง พ.ศ. ๒๔๖๓ รวมเปน ๗๐๑๗๐ ตรางกิโลเมตร์ แผนที่เหล่านี้ได้พิมพ์ขึ้นเสร็จแล้วประมาณ ๕๓๐๐๐ ตรางกิโลเมตร์

รายเอียดแห่งการที่ทำไว้มีแจ้งอยู่ในข้อ ๔ ของรายงานฉบับนี้ และในรายงานของกองสนามต่างๆ รายงานของแพนกทำแผนที่ที่เกี่ยวกับกิจการในกองช่างเรียน กองพิมพ์ และกองถ่ายรูป มีแจ้งอยู่ในข้อ ๘, ๙, และ ๑๐ ส่วนผลแห่งการที่ทำได้ในกองทำกระดาษมีแสดงไว้ในข้อ ๑๑

รายการของผลแห่งการที่กองช่างเรียน กองพิมพ์ และกองถ่ายรูป แสดงจำนวนงานซึ่งกองเหล่านั้นได้กระทำไปสำหรับราชการทหารบก และสำหรับราชการของกระทรวงทบวงการอื่นๆ และของมหาชนซึ่งมาจ้างไว้ซึ่งเปนส่วนใหญ่ เปรียบกับของราชการกรมแผนที่ทหารบก การรับจ้างนั้นโดยมากก็เปนสิ่งที่จำเปน เปนเหตุให้การพิมพ์แผนที่ราคาของกรมชักช้าไปบ้าง และต้องจ่ายในเรื่องสิ่งของแลเครื่องใช้สำหรับการถ่ายรูปแลการพิมพ์มากอยู่

อนึ่ง ถึงแม้ว่ามีการเรียนและการพิมพ์อยู่มากที่ทำให้แก่กรมอื่นเปนทางราชการโดยมิได้คิดราคาค่าจ้าง ผลประโยชน์ที่เก็บได้ในทางนี้ ฉะเพาะที่เรียกราคาได้รวมเปนเงินถึง ๒๓,๑๐๔.๙๙ บาท น้อยกว่าผลประโยชน์ของปีที่แล้วมา ๑๔๐๐.๙๙ บาท

แพนกศึกษาเปนโรงเรียนแผนที่ของกรมนี้ และเปนสถานที่สำหรับเพาะและฝึกฝนข้าราชการประจำกองต่างๆ เปนสาขาของกรมซึ่งจำเปนต้องมีไว้ เมื่อไม่มีสถานที่แห่งอื่นซึ่งกระทำการอบรมสั่งสอนให้ได้ผลตามที่ราชการกรมนี้พึงประสงค์ ส่วนค่าใช้จ่ายของแพนกนี้ก็ยังให้บังเกิดผลในทางสำหรวจเปนแผนที่ภูมิประเทศขึ้นไว้ในขณะเมื่อมีการฝึกหัดสั่งสอนกันในสนาม

งบบาญชีแผนที่ซึ่งพิมพ์ขึ้นไว้แล้วสำหรับจำหน่ายมีแจ้งอยู่ในข้อ ๑๓ เพื่อเปนหนทางให้ทราบว่ามีแผนที่ชนิดใดซึ่งจะซื้อได้จากคลังแผนที่ ผู้รักษาและจำหน่ายแผนที่ได้จำหน่ายแผนที่ไปในระหว่างปีเปนจำนวนเงินรวมรวม ๗,๖๐๕.๑๗ บาท

การเงิน— ตามงบประมาณที่รัฐบาลอนุญาตให้กรมแผนที่ทหารบกใช้ในปี พ.ศ. ๒๔๖๒—๖๓ ซึ่งได้จายไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๓ เปนจำนวนเงิน ๕๐๕,๗๗๗ บาท ๗๗ สตางค์ ระเบียบประเภทดังข้างล่างนี้

๑ การใช้จ่ายสำหรับที่ว่าการกรมแผนที่ทหารบก เงินบาท ๗๕๑๕,๗๕

๒ ค่าซื้อและซ่อมแซมเครื่องมือสำหรับทำแผนที่ เงินบาท ๕๑๐๒.๑๑

๓ ค่าเช่าสถานที่ เงินบาท ๑๑๗๐๒,๐๐

๔ ค่าเช่าบ้านเจ้าพนักงานฝรั่งพัก เงินบาท ๒๑๑๐,๐๐

๕ เงินเดือนข้าราชการและเสมียนพนักงาน เงินบาท ๒๔๕๖๕๐,๗๕

๖ คนงานชั่วคราวที่จ้างใช้ในกองต่างๆ เงินบาท ๕๐๑๑๑,๔๕

๗ เงินสำหรับใช้ในการสำหรวจแบ่งเงินบาท ๒๐๐,๗๒ ออกเปนดังนี้

(ก) กองวางข่ายสามเหลี่ยมใหญ่ เงินบาท ๒๒๕๔๕,๐๐

(ข) กองวางข่ายสามเหลี่ยมภูมิประเทศ เงินบาท ๒๗๗๐,๗๗

(ค) กองสำหรวจรดับชั้นที่ ๑ เงินบาท ๗๗๑,๒๐

(ฆ) กองรังวัดภูมิประเทศ เงินบาท ๑๔๗๒๑,๕๐

(ง) กองวัดความเยื้องแม่เหล็ก เงินบาท ๑๖๒๑,๗๑

(จ) กองสำหรวจแผนที่เงินบาท๗๑๔.๖๗ ๒๗๒๐๐,๗๗

(น่าพิเศษมีต่อ)

เปน เอ เยี่น
รับ สั่ง สิ่นค้า ได้ทุกๆ ประเทศ

ห้างอี่ฮด

สแยกวัดทิก ถนน เยาวราช
จังหวัด พระ นคร เบอร์ ๘๒.๘๓
โทรศัพท์ เบอร์ ๔๓๖

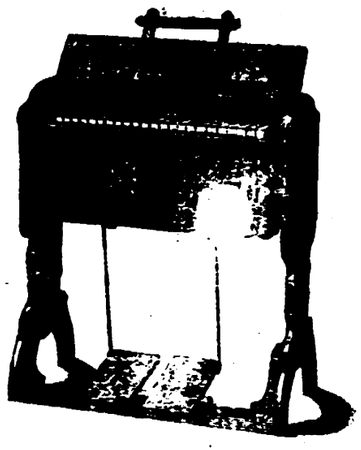

ยอดไ วส แห่งความรื่นเริงของท่าน

ทีบเพลงชื่อ ะ ลกษ ชนิดยี่ห้อ อย่างเก่าเท้ ที่ขาดคราวไป นั้น บัดนี้ได้มีคกเข้ามาอีกแล้ว มี ๒ ขนาด ๆ อย่างเล็ก ราคาเครื่องละ ๘๐ บาทถ้วน อย่างกลางเครื่องละ ๑๕๐ บาท ถ้วน อย่างใหญ่เครื่องละ ๒๕๐ บาทถ้วน รูปทรงงามๆ สมสมัยเปนที่นิยมของมหาชนทุกๆท่าน สำหรับในการรื่นเริง หรือในที่ประชุมสโมสรต่างๆ ท่านควรจะมีออลกษชนิดนี้ไว้เสมอ คุณความดีและถาวรของทีบเพลงชื่อออลกษชนิดนี้ ท่านก็ยอมทราบอยู่แล้ว ว่าดีกว่าทีบเพลงชนิดอย่างอื่นๆทั้งหมด เพราะฉนั้นขอเชิญท่านไปชมเล่นเปนขวัญตา ก่อนท่านซื้อก็ได้ (เชิญครับ)

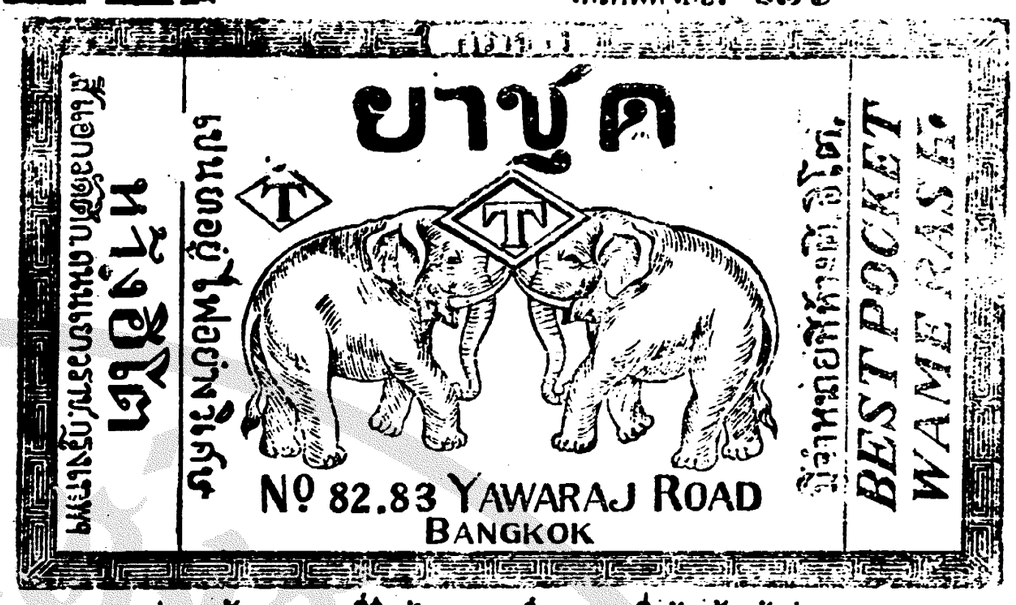

ท่าน จะต้องการของที่ดีแท้ๆ เชิญเวะชมที่ ห้างข้าพเจ้าก่อน ยาชุดอยู่ไฟตราช้างนี้เปนยาวิเศษ สำหรับสัตรีเมื่อเวลาคลอดบุตรทุกๆ ท่านนิยมชอบใช้กันมากกว่ายาชุดตราอย่างอื่นๆ ยาชุดอยู่ไฟตราช้าง ของข้าพเจ้านี้อาจนำความศุขให้แก่ท่านเมื่อในขณะที่ท่านใช้ ทั้งข้าพเจ้าขับรองว่าเปนยาที่ดีแท้ กว่ายาชุดชนิดอื่นๆทั้งหมด เมื่อท่านใช้แล้วจะไม่มีเวลาขับ อาจคิดเลือกไปกว่าจะหมดชุด มี ๒ อย่าง อย่างที่ ๑ ราคาโหลละ ๒ บาท อย่างที่ ๒ ราคาโหลละ ๑ บาท ๗๕ สตางค์ เมื่อท่านจะรับมาจำหน่ายตราวละบาทๆ ข้าพเจ้าจะให้กำลังท่านอย่างงามๆ กับข้างเครื่องอาใหล่สำหรับใส่ชุดด้วย คือกล่องทำด้วยทองแดงทั้งตัวราคาละ ๑ บาท ๒๕ สตางค์ อย่างตัวรังกระสี่ฝาทองแดงราคาละ ๑ บาท ท่านที่อยู่ต่างจังหวัดจะให้ข้าพเจ้าจัดส่งไปให้ท่านก็ได้ ท่านต้องบอกนามและที่อยู่ของท่านให้ชัดเจน ค่าส่งท่านต้องเสีย

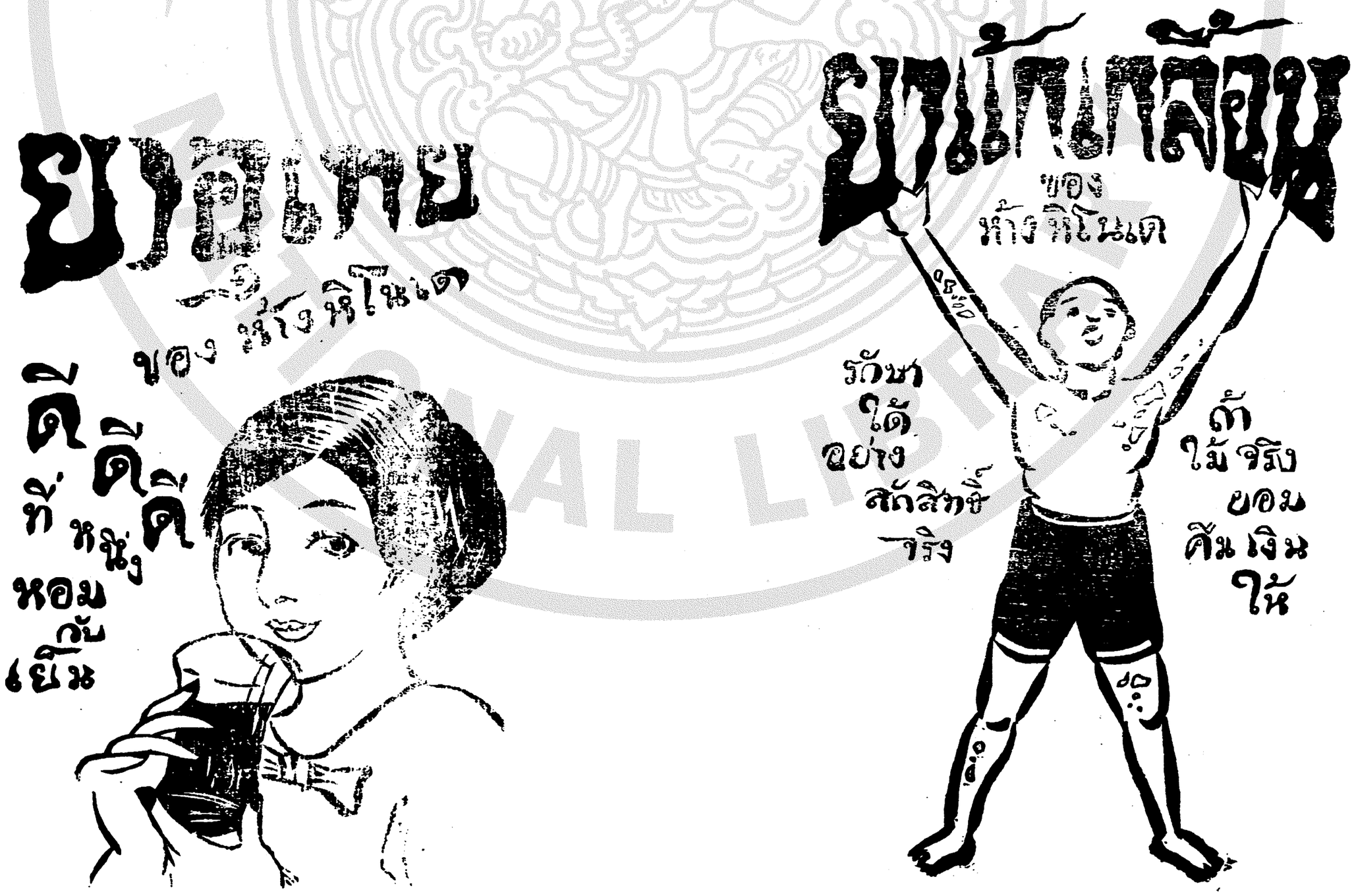

น้ำพริกบ้า
น้ำปลาหวาน

(โดย ศิดการ)

เรื่องที่ควรเอาใจใส่— ซึ่งข้าพเจ้าได้พบอ่านในหนังสือพิมพ์จีนในสยามวารศัพท์ ฉบับประจำวันเสาร์ที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๕ ก็คือเรื่อง "อั้งยี่กำเริบ" กับเรื่อง "คนร้ายที่ปล้นโรงรถเช่าตำบลศาลาแดงมีประกันตัวพ้นจากที่คุมขัง" ทั้ง ๒ เรื่องนี้ เปนปัจจัยอันสำคัญอันพึงอยู่ในครองแห่งความวิจารณ์ แต่เรื่องมีประกันนั้น ยังไม่เปนเรื่องที่ยืนยันแน่นอน เพราะฉนั้น ในที่นี้ข้าพเจ้าจะเขียนถึงที่สุด แต่เพื่อให้น่ากระดาษเปนประโยชน์สำหรับที่จะเขียนถึงเรื่องอั้งยี่ตามสมควร

* * * *

ความเดือดร้อน— ของคนโดยสำรเรือเมล์ที่ถูกอั้งยี่คณะนี้รบกวน มีการขู่เข็ญเอาเงินหรือทรัพย์อย่างอื่น หรือจะทำร้าย อะไรต่าง ๆ นา ๆ เปนความเดือดร้อนที่เคยได้ยินได้ฟังกันมานานแล้ว แต่การแก้ไขคงอยู่ในวงแห่งความยากหรือความอึดหนาระอาใจ เพราะเหตุว่าพวกทุระชนเหล่านี้ได้เตรียมการป้องกันตัวไว้พร้อมมูลอย่าง ๑ อีกอย่าง ๑ มันมีพรรคพวกมาก กับมีหัวน่าเปนกระดูกสันหลังอย่างแรง เมื่อมีเหตุอันใดเกิดขึ้น มันก็รวมมือกันลบเลือนเสียทันทีทันใด ไม่ทิ้งร่องรอยไว้สำหรับเปนทางคดีของเจ้าน่าที่อย่างไรเลย นอกจากในบางครั้งบางคราว การกระทำจะพลาดเข้าเท่านั้นรอยโหว่พอที่มือเจ้าน่าที่จะยื่นเข้าไปเหนี่ยวได้ จึงจะมีแต่ก็มีทางอย่างน้อยที่สุด

* * * *

ที่จริงก็น่าเห็นอก— เจ้าน่าที่อยู่มาก ซึ่งไม่ใคร่จะมีทางอันใดอนุเคราะห์ผลแห่งการปราบปราม แต่ถึงกระนั้นก็ดี ข้าพเจ้ายังเชื่ออยู่เสมอว่า ความสำเร็จอยู่ที่ความพยายาม และความพยายามนั้น จะกระทำให้ท่านเห็นว่า ในโลกนี้ไม่มีอะไรยากเกินกว่าที่จะทำกันไม่ได้ เว้นแต่จะเพิกเฉยเสีย เหตุฉนั้น ข้าพเจ้าจึงกล้ากล่าวว่า ถ้าเจ้าน่าที่ได้ใช้ความพยายามความสอดส่องอย่างจริงจังแล้ว ความสำเร็จเปนส่วนใหญ่ก็จักต้องมีอยู่เปนแน่นอน แต่ไม่ต้องสงสัย ย่อมจะมีประโยชน์เปนอเนกประการ

* * * *

ส่วนเจ้าของเรือ— ก็มีน่าที่จักต้องให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าน่าที่ตามทางที่จะเปนไปได้ คือใช้ความสอดส่องดูความเปนไปในเรือ ซึ่งเปนการแน่แท้ทีเดียวที่จะต้องจับเหตุผลอะไรได้บ้าง อันจะเปนเค้าแก่การปราบปราม แต่เมื่อกระทำการได้สำเร็จจะเปนผลยังความสงบทั้งภายนอกและภายในได้ไม่ใช่เล็กน้อย เพราะฉนั้น บัดนี้ถึงเวลาแล้วที่จักต้องเริ่มใช้ความพยายามสอดส่องเพื่อการระงับปราบปรามเหล่ามนุษย์จำพวกทุระชน

* * * *

จากเรื่องนี้— ข้าพเจ้าจะขอพูดถึงเรื่องการให้คนร้ายมีประกัน ซึ่งความจริงจะเปนความจริงตามข่าวหรือไม่ก็ตาม แต่ถ้าเปนความจริงการที่คนร้ายต้องหาในคดีเรื่องกระทำการปล้นสามารถมีทุนนำออกประกันโดยจำนวนตั้ง ๔๐,๐๐๐ บาทฉนี้ ก็เปนการแสดงแล้วว่าจำเลยมีกระดูกแรงมากอยู่ และถ้าจะอ่านไปถึงความมุ่งหมายของผู้ให้ความอุปการะคือ ผู้ช่วยเหลือประกัน ก็ยิ่งเปนเรื่องที่น่าฉงนสนเท่ห์ ยิ่งกว่านั้น ในเวลานี้ก็ยังจับพรรคพวกของคนร้ายที่หลบหนีอยู่อีกหลายคนนั้นไม่ได้ ดังนี้ ถ้าเปิดโอกาศให้คนร้ายได้มีประกันตัวออกจากที่คุมขังระหว่างพิจารณาแล้ว ดูเปนเรื่องไม่งามและไม่เชฟอย่างไรอยู่ นอกจากนั้น ยังจะเปนทางเสริมน้ำใจให้คนร้ายมีความกำเริบเสิบสานอีกโดยประการฉนี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรอนุญาตให้ประกันตัวได้ซึ่งถึงหากจะมีเงินจำนวนใดมาวาง แต่เรื่องนี้เมื่อเปนเรื่องที่ยังไม่มีการยืนยันข้าพเจ้าก็ขอพูดแต่เพียงนี้ โดยหมายจะให้เปนการสกัดกั้นไว้เพื่อความยุติธรรมและเพื่อป้องกันเหตุการณ์เท่านั้น แล้วแต่จะโปรด !

* * * *

บริษัท ฟาร์อีส เตรีน อินชัวรันส์

จ. ส. ช.

ได้ตั้งขึ้นเปนบริษัทอังกฤษ ตั้งสถานที่ตั้งสุดเขตเขาอังกฤษแล้ว และเปนคณะสมาคมรับประกันไฟแห่งกรุงสยาม เงินทุน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตำลึง (เงินเรียงใช้)

สถานที่ทำการใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองเซียงไฮ้

สาขาและเอเยนต์ต่าง ๆ : กรุงเทพฯ, ปอนเป, กวางตุ้ง, จีฮู, ฮ่เจา, ฮ่านอย, ฮ่าบิน, มาดราส, นิวจวาง, ไซ่ง่อน, สิงคโปร์, เทียนสิน, ซินเดา

กับเปนเอเยนต์รับประกันการเดินเรือ ๑๑๖ แห่ง สำหรับเดินเรือในท่าเรือที่สำคัญต่าง ๆ

กิจการ : รับประกันเพลง, ทางเรือ, และรถยนต์ โดยราคาย่อมเยาว์

วี. กรีฟ. แอนทำปะนี

เลขที่ ๒๙ ถนนเจริญกรุง (ริมมุมถนนเสี่ยพระยา

เอเยนต์ในกรุงเทพฯ

ก ห ๔ ๑ ป,

ยอดอาหารของไทย

อาหารของไทยเราจะมีโอชารสก็ที่ใช้น้ำปลาดีและน้ำพริกดีเปนประมาณ น้ำพริกแม่ทดีอย่างที่ ๑ ผสมด้วยเนื้อปลากุเลา ราคาเพียงกระปุกละ ๑ บาท คลุกข้าวและต้มยะไร รับประทานมีรสอร่อยถึงจะเดินทางไกลก็เอาไปได้สดวก กับน้ำปลาอย่างดีทำจากเนื้อเคยชั้นที่ ๑ นั้นก็เปนยอดแห่งอาหาร จะเปนแกงจืดแกงเผ็ดหรือผัดอะไร ถ้าได้เพียงน้ำปลาดีลงไปแล้วก็ทำให้มีโอชารสขึ้นเปนอันมาก ราคาขายขวดละ ๑ บาทเท่านั้น ท่านต้องการให้อาหารมีรสอร่อยแล้วไม่ควรจะทิ้งน้ำปลาดีหรือน้ำพริกเผารอง ร้านเลขที่ ๑๑๙ ริมถนนมหาไชย จังหวัดพระนคร

ลดราคาวิสเกี้ยง

แต่วันที่ ๑ ถึง ๑๕ พฤศภาคมนี้ เชิญท่านไปซื้อของที่ "ปุสดาการ" จะได้ลดราคามาก ผิดกว่าที่อื่น ซึ่งแถมของ (ที่นี่จะลดอย่างวิธีแปลก) ซึ่งจะเปนที่พอใจของท่านมาก บางอย่างจะได้ของนั้นเปล่า ๆ โดยไม่ต้องออกเงินสักก็มีโอกาศนั้น ฉนั้นรอเดือนให้ทิ้งหลายคลอดจนนักเรียนรีปร้อนหน่อยอย่างน้อยต้องทุก ๆ ๑ บาท จึงจะการพิเศษได้ น้ำหอมตกมาใหม่มากอย่าลืม "น้ำอบไทยผง" มีกลิ่นหอมเย็นและทนขวดใหญ่ ๑,๔๐ บาท เล็ก ๑ บาท ขวดเดียวผสมน้ำได้หลายขวด

ปุสดาการเหนือสามยอด

ของต่างประเทศที่ประดิษฐ์ สุดนยาได้รับยูดราดเปน เอเยนต์แต่ผู้เดียว

คือ หมึกตราแมวของห้างแอดเบอดนัมเบอร์สาธอนโก มีหมึกสีน้ำเงินแล้วดำ หมึกดำ หมึกแดง ถ้าจะซื้อควรเปนถังหรือเปนขวดใหญ่เปนจำนวนมาก และขวดเล็กมีขนาดต่าง ๆ ก็ได้ ขอเชิญท่านไปศึกษากับนายห้าง หมึกต่างประเปที่กล่าวมานี้ บรรดาพ่อค้าใหญ่โดยมากได้ทดลองเห็นดีแล้ว ไม่มีการเสียหายให้เปนคะกอนนอนก้นขุ่นเปนฝ่าและเปนรา จึงได้นิยมกันใช้แพร่หลายเข้ามาในสยาม เปนความดีจริงนี่ะ ถ้าไม่จริงขอให้หนูกัดแมว ให้ไฟไหม้น้ำให้ตลิ่งทับช้าง ให้ร่างไปตอมดาแมลงหวี่ขอให้กากินถั่วกินงาของยายเจ็ดเมล็ดเจ็ดทนาน

ทำได้เหมือนนอก

ถ้าท่านต้องการขวดใส่ยาขนาดต่าง ๆ หรือขวดเครื่องแก้วชนิดต่าง ๆ เชิญมาที่ข้าพเจ้า ด้วยข้าพเจ้ามีเครื่องที่จะทำตั้งจากนอก และข้าพเจ้าจะคิดราคาถูกกว่าของนอก แต่ท่านจะได้ของดีเหมือนคนทำมาจากนอก หรือจะมีจดหมายมายังข้าพเจ้า โรงทำเครื่องแก้วยี่ห้อว่างหลี ตำบลถนนเจริญกรุง ตรอกปาคครอก กะดันดับเบอร์ เลข ๑๑ ข้าพเจ้าจะรับทำให้ได้ตามความประสงค์

ก. ๑๑ ๗. ๑๔ ๑ ป.

เครื่องยนต์ฟอดสำหรับความมุ่งหมายกำลัง

ในเวลานี้บริษัทอาจจำหน่ายเฉภาะแต่เมื่อเครื่องยนต์ฟอดทันทีจากห้าง พร้อมกับเครื่องติดต่อให้หมุน ทั้งเหมาะสำหรับการต่อส่งกำลังไปเดินเครื่องสูบน้ำ, เรือยนต์, เครื่องไฟฟ้า กับการเครื่องจักรอื่น ๆ

ทุก ๆ ท่านต้องถือประโยชน์ของเครื่องที่มีกำลังมากแต่ราคาย่อมเยาว์ การประหยัดทรัพย์และสดวกในการที่จะยกย้ายไปที่ต่าง ๆ ได้ ทั้งทำประโยชน์ได้ตามความประสงค์ด้วย เพราะฉนั้นขอเชิญมายังที่ห้าง เพื่อตรวจชมดูเครื่องยนต์ฟอด

เฉภาะแต่เครื่องยนต์พร้อม	ราคา ๕๐๐ บาทถ้วน
ฟุตใดแดดโม, แปด, ที่แยกไฟ, ดอย,	
สายไฟพลักกับพลัก, รวม	,, ๙๐ ,, ,,
เครื่องสตาร์ต, พร้อมด้วยแบตตรี, สายไฟกับสวิตหัวไฟ	
รวม	ราคา ๒๕๐ บาทถ้วน

บริษัทบางกอกดือก ท, จ, ก,
เปนเอเยนต์สำหรับประเทศสยามแต่ผู้เดียว

ปูนซิเมนตราช้างพิงต้นมะพร้าว ของห้างไฮ้ฮง

THE HO HONG PORTLAND CEMENT WORKS
ELEPHANT AND PALM TREE BRAND
GUARANTEED TO LIBERALLY EXCEEL BRITISH STANDARD SPECIFICATION
SINGAPORE

ปูนนี้ ได้เคยมีชื่อเสียงในหัวเมืองมาช้านานแล้ว เพราะ ราคาที่ประชาชนปูนซีเมนต์ทั้งวิธีที่ปรุงก็ดีพร้อม จึงอาจใช้ในการก่อสร้างในน้ำหรือบนบก หรือที่ใดๆได้ดีทั้งนั้น อีกมีการยึดแรงแรงดีกว่าซิเมนต์ชนิดอื่นๆ ทั้งราคาก็ถูกกว่าด้วย ท่านที่ต้องการ จงเชิญมาพูดกับห้างจีนฮุนที่ตำบลตลาดน้อย ริมคำเจ้าโรงเกือก หรือที่ห้างจีนเซ่งที่ริมวัดกะเฉียน เปนเอเยนต์ในกรุงเทพฯแต่ผู้เดียว

พึ่ง เข้า มา ถึง

หมัอ เคลือบ อย่างใหญ่
กา เคลือบ " "
บีนไต อาลูมิ นีอัม อย่าง กลาง ใหญ่
ไม้แบ็ด มินตัน
ไม้ เต็นนิส } อย่าง งาม

ห้าง เคียม ฮั่ว เฮง แอน โก

โทรศัพท์ ๔๖๕

แจ้งความ

ยา ตองเอ้ หมึง เอ้งฮกต๋อง
(ห้างไต้งวน ฮวดถนนราชวงศ์ เยนะเอ็นต์)

ยาตองเอ้หมึงนี้ได้มีชื่อเสียงอุไรยมาช้านานแล้ว ประกอบด้วยเครื่องสรรพคุณบำรุงโลหิต เลบำบัดโรคต่างๆหลายมากกว่ามาก จึงได้รับความชมเชยจากผู้ที่เคยใช้ตามหัวเมืองท่าค้าขายต่างๆ เลผู้ว่าราชการจังหวัดเอ้หมึงก็ได้ให้หนังสือออกป่องทองประกาศห้ามมิให้ใครทำปลอม ทั้งท่านหมอซีไวตันนายแพทย์ใหญ่แห่งโรงพยาบาลของกองสุขาจังหวัดเอ้หมึงได้เอายาตองนี้ไปตรวจโดยวิธีแยกธาตุ แล้วให้หนังสือสำคัญไว้เปนหลักฐาน มีใจความดังข้าพเจ้าจะได้กล่าวต่อท่านเปนต่อไป

ตุราที่ตองยาม เปนตุราเกาเหลืองอย่างแท้ที่ตั้งมาจากเทียนจิน มิได้มีเหล้าเมื่อสะอาดเราะไตหวันเจือปนเลย ด้วยเครื่องกาต่างๆก็ล้วนเปนสิ่งที่บำรุงโลหิตอาจอุเทัมมสมองชุ่มชื่นกระเพาะอาหารมีกำลังแรงแรง สามารถบำบัดโรคที่มีอาการท้องขบอ่อนเพลียไม่อยากรับประทานอาหารเปนต้นๆฯ

มีขายตามร้านขายย่อยรอเชิญท่านตุภาพบุรุษและตุภาพสตรีลองใช้ดูก็จะทราบคุณของยาม ได้ทันที

ถ. ๑๙๑๑—๖๒

โดยพระบรมราชานุญาต

ห้างแอลยิริกันติแลบริษัท

ขายของทองแดงต่างๆพิกาต่างๆ พระนคร สี่กั๊กพระยาศรี พระนคร

ขอแจ้งความให้ท่านทราบทั่วกันว่าห้างข้าพเจ้าพึ่งได้รับ

เพชร ร่วง น้ำ ที่๑

ตกเข้ามาใหม่ น้ำขาว สวย งามมากที่สุด

มีเวลา ๑๐วัน เท่านั้น

ขนาดเม็ดตะ๑ ๑/๒ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, กรัต ขอเชิญท่านมาชมที่ห้างข้าพเจ้า

มีเวลา ๑๐วัน เท่านั้น

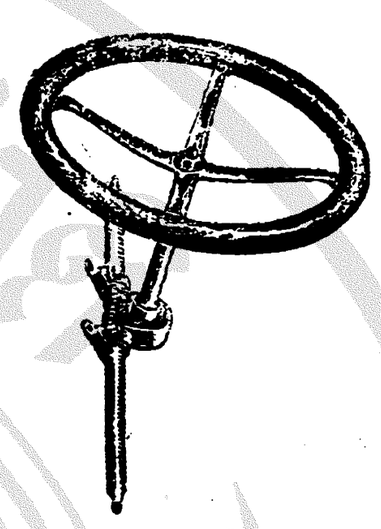

พวงมาลัยเรือยนต์ต่างๆทำโดยฝีมืออเมริกัน สวยงามที่สุด และทนทานมีสีอย่าง เชิญท่านตรวจดูได้ทุกเวลา

พัดดุ อุยะ มะ ยนต์ บริษัท ปากคลองตลาด โทรศัพท์ ๔๙๙

ถ้าท่านต้องการเหล้าวิศกี้ที่บริสุทธิ์แล้ว

เชิญ ดื่ม

เหล้ายอด เดวา ตรา ขาว

ตามรายงานแยกธาตุครั้งสุดท้ายของกรมแยกธาตุ

ดังต่อไปนี้ คือ

ได้รับเหล้าวิศกี้สองขวด เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๓

ตามตัวอย่างของกรม เบอร์ เอ แล เบอร์ เอ

	ขวดเบอร์ เอ	ขวดเบอร์ เอ
แอลกอฮอลที่เห็น	๔๔.๓	๔๔.๔
แอลกอฮอลที่จริง	๔๕.๓	๔๕.๔
รวมกรด	๕๕.๕	๕๕.๓
กรดระเหยได้	๑๔.๓	๑๕.๓
กรดที่ยังคงอยู่	๓๔.๕	๓๗.๔
เอสเตอร์	๔๔.๔	๔๒.๓
กากที่ทิ้งเหลือเมื่อเผาให้แห้ง	./. ๐.๑๔	./. ๐.๑๕

เหล้าตัวอย่างสองขวดนี้ เปนเหล้าวิศกี้ที่บริสุทธิ์แท้ โดยไม่มีปนเลย กับการประสมก็ไม่ผิดเพี้ยนกัน

บริษัทสยามอิมปอร์ จำกัดสินใช้ เปนเอเย่นต์ในสยาม

บริษัทสยามมอเตอร์เวิกส์ ท. จ. ก.

มีรถที่ใช้แล้วขาย คือ

ดีดีคูเปอร์	ตอนเดียว	๒๐—๒๕ แรงม้า	ราคา ๒๒๐๐ บาท
เรโน	ต่องตอน (๔ ค.)	๑๐—๑๒ แรงม้า	ราคา ๑๔๐๐ บาท
โวลซ์เลส เคล ไลท์	ตอนเดียว	๗—๑๐ แรงม้า	ราคา ๒๒๐๐ บาท
ออลเดส์	ต่องตอน (๔ คน)	๑๒—๑๔ แรงม้า	ราคา ๑๕๐๐ บาท
มูอิก	ต่องตอน (๔ คน)	๑๕—๒๐ แรงม้า	ราคา ๔๒๐๐ บาท
วิลลิส์ ไนท์	ต่องตอน (๗ คน)	๒๐—๓๐ แรงม้า	ราคา ๔๕๐๐ บาท
เบียนคี	(เก่ง)	๗๐ แรงม้า	ราคา ๗๐๐๐ บาท

เชิญมาตรวจแลรองเครื่องดูได้ที่

บริษัทสยามมอเตอร์เวิกส์ ท. จ. ก. สี่กั๊กพระยาศรี

โทรศัพท์เลขที่ ๒๐๐

สยามราษฎรพยนต์ ปรีชา

ฉายเรียงตามลำดับตัวเลข

โรงหนังพัฒนากร

ค่าดู ๒๐๕ สตางค์

คืนวันเสาร์ที่ ๒๗ ถึงอังคารที่ ๒

๑. ข่าวปาเต๊ะที่ ๘๐๗ ๑ ม้วน
๒. มกุฎราชกุมารอังกฤษ ๑ ม้วน
๓. ข่าวอินเตอร์เนชันแนล ๑ ม้วน
๔. สละความรัก ๕ ม้วน
(ยูนิเวอร์—อีดิตไร เบิท)
๕. ทะแกล้วทหาร ๓ เกลอ ตอน ๓ ๔ ม้วน
๖. ลครไทย ๑ ม้วน
๗. ทำลายความทุจริต ตอน ๓-๔ ๔ ม้วน

ม้วนวันอาทิตย์ ฉายหนังตามโปรแกรมนี้
เฉพาะคืนวันเสาร์คืนเดียว จะแจกหนังเรื่อง ทะแกล้วทหาร ๓ เกลอ เล่ม ๓

ลครกายกรรม

ของบริษัทวิลเลียมกำปนี จะแสดงที่โรงหนังสิงคโปร์คืนวันศุกร์ที่ ๒๗ ถึงเสาร์ที่ ๒๗ เดือนนี้ ลครคณะนี้มีการแสดงใหม่ ๆ หลายชนิด ซึ่งยังไม่เคยมีคณะใดเข้ามาแสดงในประเทศสยาม สิ่งที่น่าดูที่สุดก็คือนายเอ็ดดี โปโล น้อย จะแสดงแบบคาวบอยแลกายกรรม, ลุ้นกีฬาชกมวย, นางสาววิลเลียมคาแวีลแสดงกำลัง เช่นใช้ปากยึดเหนี่ยวของหนักกับการแสดงอื่น ๆ อีกหลายชนิด ในระหว่างสามคืนนี้ ตัวอนุญาตของลดทั้งหมด

โรงหนังสิงคโปร์

คืนวันจันทร์ที่ ๑ ถึงพุธที่ ๔

๑. ลลกสตาร์ ๑ ม้วน
๒. ลูกสาวผู้ร้าย ๕ ม้วน
(ปาเต๊ะ มอร์ดิง)
๓. ลลกสะนับ ๑ ม้วน
๔. ผีขาว ๕ ม้วน
(ยูนิเวอร์—แฟรงก์ เมโย)
๕. ตำราไอพิษ ตอน ๓-๔ ๔ ม้วน

ม้วนวันพุธฉายหนังตามโปรแกรมนี้

โรงหนังฮ่องกง

คืนวันเสาร์ที่ ๒๗ ถึงอังคารที่ ๒

๑. ทำลายความทุจริต ตอน ๓-๔ ๔ ม้วน
๒. วัดอรุณ (หนังไทย) ๑ ม้วน
๓. มกุฎราชกุมารอังกฤษ ๑ ม้วน
๔. ทั้งรักทั้งแค้น ๖ ม้วน
(อีเควดี้—กลาราทิมบอลยัง)
๕. ชุบมือเปิบ (สะนับ) ๑ ม้วน
๖. ทแกล้วทหาร ๓ เกลอ ตอน ๓ ๔ ม้วน

ม้วนวันอาทิตย์ ฉายหนังตามโปรแกรมนี้

โรงหนังพัฒนารมณ์

ค่าดู ๒๐๐ สตางค์

คืนวันจันทร์ที่ ๑ ถึงพุธที่ ๒

๑. งานของหญิง ๑ ม้วน
๒ นักกีฬา ๒ ม้วน
๓ ความลึกลับ ๕ ม้วนต่อ
(ปาเต๊ะ—เวอร์ นอนการะวิด)
๔. ลลกจี เวล ๒ ม้วน
๕ ตำราไอพิษ ตอน ๑-๒ ๔ ม้วนต่อ
๖ คาวบอยที่ ๔๖ ๒ ม้วน

ม้วนวันอังคารฉายหนังตามโปรแกรมนี้
เฉพาะคืนวันพุธที่ ๒ คืนเดียวมีลครกายกรรม เก็บค่าดู ๒๐๕,ค,
ตัวอนุญาตงดชั่วลครแสดง

โรงหนังสาธร

คืนวันจันทร์ที่ ๑ ถึงอังคารที่ ๒

๑ ถุงนอน ๑ ม้วน
๒. เฮเวนไฮม ตอน ๕-๖ ๔ ม้วน
๓. วิว ๑ ม้วน
๔. ตำราไอพิษ ตอน ๓-๔ ๔ ม้วน
๕. ลลกสะนับ ๒ ม้วน
๖. ๕ ม้วน
(ฮาร์ดีมอดี้—วิลลาการ์ฟ)
๗. ลลกสตาร์ ๑ ม้วน

โรงหนังบางลำภู

คืนวันจันทร์ที่ ๑ เก็บค่าดู ๒๐ สตางค์ คืนวันอังคาร เก็บค่าดู ๑๕ สตางค์ (เฉพาะคืนจันทร์แจกหนังเรื่องทแกล้วทหาร เล่ม ๒

๑ วิว ๑ ม้วน
๒ กฎหมายน้ำ ๕ ม้วนต่อ
๓ ทแกล้วทหาร ๓ เกลอ ตอน ๒ ๔ ม้วนต่อ
๔ ข่าว ๑ ม้วน
๕ เราดงเสือ (แจ่นคาโต) ๒ ม้วนต่อ
๖ ทำลายความทุจริต ตอน ๑-๒ ๔ ม้วนต่อ

ค่าดู ๑๐ สตางค์ โรงหนังนางเลิ้ง

คืนวันจันทร์ที่ ๑ ถึงอังคารที่ ๒

๑ ข่าวปาเต๊ะที่ ๘๐๗ ๑ ม้วน
๒ คาวบอย ๔๕ ๒ ม้วนต่อ
๓ ลลกจี เวล ๒ ม้วนต่อ
๔ เจ้าหญิงอีศตรา ตอน ๑-๕ ๓ ม้วนต่อ
๕ ลลกสตาร์ ๑ ม้วนต่อ

ค่าดู ๑๐ สตางค์ โรงหนังปีนัง

คืนวันจันทร์ที่ ๑ ถึงอังคารที่ ๒

๑ กระแสน้ำ ๑ ม้วน
๒ ลลเศรษฐี ๕ ม้วนต่อ
๓ เดินสิงห์ ตอน ๗-๑๒ ๑๒ ม้วนต่อ

ค่าดู ๑๕ สตางค์ โรงหนังชะวา

คืนวันอังคารที่ ๒ ถึงพุธที่ ๓

๑ ลลกต่าง ๆ รวม ๑๔ ม้วน
๒ ทำลายความทุจริต ตอน ๑-๒ ๔ ม้วนต่อ

จีนโนสยาม วารศัพท์

วันจันทร์ที่ ๑ พฤศภาคม พ.ศ. ๒๔๖๕
วันขึ้น ๖ ค่ำเดือน ๖ ปีจอจัตวาศก ๑๒๘๔

ตอบหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์

— เปนครั้งที่ ๒ —

ในเรื่อง

"ผู้ทรยศต่อประเทศสยาม"

เราได้อ่านคำตอบของคณะสยามราษฎร์ในเรื่อง "ผู้ทรยศต่อประเทศสยาม" ซึ่งนำลงพิมพ์เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๕ นั้นแล้ว ความจริง เราไม่มีความปรารถนาเลยที่จะกรรทำน่ากระดาษอันมีค่าของเราให้เปลืองไปด้วยเรื่องการโต้เถียงอันไม่เปนสาระแต่ก็ด้วยเหตุที่สยามราษฎร์พยายามจะปล้าผีลุกปลุกมีนั่ง และเจตนากลั่นความร้ายใส่ให้แก่เรา ก็จำเปนอยู่ที่เราจะสงบปากกาเสียไม่ได้ จึงต้องแถลงเหตุผลและความจริงเพิ่มเติม แต่ถ้าข้อความในตอนใดจะถูกเส้นปากกาฉากแรงเกินไปบ้าง ก็เปนด้วยเส้นปากกาของสยามราษฎร์ฉากแรงมาก่อน หรือเท่ากับน้ำหนักแห่งการทุ่มลงกับการต้อนกลับย่อมแรงครือๆกัน และจะไม่ใช่เปนความผิดของเราเลย

ประเด็นแห่งข้อโต้เถียงระหว่างเรากับสยามราษฎร์ในครั้งนี้เกิดจากเรื่อง "ความเห็นของนายเอาเล่งเฮียบ" เปนกรณีย์ ซึ่งสยามราษฎร์เกณฑ์ให้เราหรือนายเชียวฮุดเส่งสืบบุญเรื่องมีส่วนต้องรับผิดชอบในฐานร่วมความคิดความเห็น อันเปนการใส่ร้ายและไม่ใช่ความจริงเลย เพราะเหตุว่า ความเห็นนั้นได้เกิดขึ้นแต่เมื่อครั้งนายเอาเล่งเฮียบอยู่กับหนังสือพิมพ์เฮียบบ่อ ซึ่งเปนเวลาล่วงมาแล้วตั้ง ๒ ปีประการ ๑ แลอีกประการ ๑ เปนความเห็นอันเกี่ยวแก่การประชุมแห่งสมาคมรวมคณะหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศจีน ซึ่งเรามิได้มีส่วนรู้เห็นด้วยแต่ต้นมาอย่างไร

บัจจัยอันกระทำให้สยามราษฎร์ปักดิ่งแห่งความรับผิดชอบมาให้แก่เราหรือนายเชียวฮุดเส่งสืบบุญเรื่องมีอยู่นิดเดียวแต่เพียงว่า ความเห็นนี้ได้กลับมาปรากฏขึ้นในหนังสือพิมพ์แพนกอักษรจีนของเรา แต่ข้อนี้จะยกเปนกรณีย์แบ่งความรับผิดชอบมาให้แก่เราหรือนายเชียวฮุดเส่งสืบบุญเรื่องไม่ได้ ซึ่งถึงหากเฉพาะตัวนายเชียวฮุดเส่งจะเปนเจ้าของหนังสือพิมพ์อยู่ทั้ง ๒ แพนกก็ตาม เพราะเหตุว่า เราก็ดี หรือส่วนตัวนายเชียวฮุดเส่งก็ดี ไม่ได้เปนเจ้าของแห่งความเห็นเรื่องที่ได้เถียงกันนี้ทั้งในวาระนี้และในเวลาที่ล่วงมาแล้ว อีกประการ ๑ ถ้าจะพูดกันตามกฎธรรมดา คนเราทุกคนย่อมมีความคิดเห็นต่างกันและทั้งในต่างสมัย ไม่จำเปนที่คนที่มีความคิดเห็นอย่างใดๆ ในครั้งกระโน้น ในครั้งกระนี้ก็จะต้องมีความคิดเห็นเปนลักษณะเดียวกัน ข้อนี้ถ้าจำเปนที่สยามราษฎร์จะต้องการพึ่งอุทาหรณ์ เราก็ขอให้คณะสยามราษฎร์ช่วยกันนึกว่า ในคณะสยามราษฎร์มีใครบ้างไหม ที่เคยกระทำตนให้เปนอัปมงคลมาแล้วโดยการกระทำใดๆ แต่ในเวลานี้ก็ไม่ผักใฝ่เปลี่ยนนิสัยอันเปนบ่อเกิดแห่งความคิดความกระทำจากลักษณะอันเปนอยู่แต่เดิม ? ถ้าเช่นนั้นแล้ว เราก็เสียใจที่จะต้องกล่าวว่า "การมันเปนไปอย่างลักเพศละเพื่อนเอ่ย !"

อีกสถาน ๑ อันความคิดความเห็นของมนุษย์เราทุกคนนั้นย่อมจะเหมือนกันไปไม่ได้ทั้งหมดดังกล่าวแล้ว หากจะเปนได้บ้างก็เพียงเฉียดและใกล้กันเข้าไปเท่านั้น และทุกคนมีสิทธิ์ที่จะออกความคิดความทึนอะไรได้ตามความเห็นชอบของตน ถึงแม้ในเรื่องความเห็นของนายเอาเล่งเฮียบหรือคณะหนังสือพิมพ์เฮียบบ่ออันบัจจัยแห่งการโต้เถียงกันนี้ก็ดี เราก็แสดงออกมาตามอัตโนมัติของเรา และเมื่อไม่ใช่เปนความเห็นที่ผิดจากธรรมดา เราก็ไม่พอใจที่จะติหรือคัดค้านอย่างใดอย่าง ๑ ถึงการที่นายเอาเล่งเฮียบผู้เปนบรรณาธิการแพนกอักษรจีนของเรานำเรื่องนี้ลงในหนังสือพิมพ์ของเราก็ดี จะถือว่าโดยมีความมุ่งหมายจะให้เปนเครื่องผูกรัดอยู่ในความทรงจำของชนชาวจีนทั่วไปไม่ได้ เพราะตามคำนำของนายเอาเล่งเฮียบซึ่งอยู่น่าความเห็นนั้นก็ได้อธิบายความจริงให้ทราบก่อนแล้วว่า นำลงโดยเนื่องด้วยมีกรณีย์เหตุอันจำเปน ซึ่งเปนกรณีย์ที่เกิดจากคำกล่าวร้ายของหนังสือพิมพ์เดียวเซ่งบ่อ และเมื่อคำกล่าวร้ายนั้นได้ปักลงมาในเรื่องนี้ ก็จำต้องยกเรื่องเดียวกันขึ้นพิศูจน์ข้อเท็จจริง อันเปนธรรมดาอยู่ และในโลกนี้คงไม่มีใครที่จะนำเอาเรื่อง ๑ มาเปนข้อแก้หรือข้อพิศูจน์สำหรับปัณหาอีกเรื่อง ๑ ซึ่งไม่ใช่เรื่องเดียวกัน เว้นแต่มนุษย์ลักเพศหรืออุตริมนุษย์อันมีนิสัยใจคอแตกต่างกับสามัญมนุษย์เท่านั้น อีกอย่าง ๑ หนังสือพิมพ์เปนที่อาศรัยแห่งการแสดงความเห็นของชนทั่วไป ก็เมื่อนายเอาเล่งเฮียบถูกกล่าวขวัญใส่ร้าย โดยปราศจากมูลความจริง นายเอาเล่งเฮียบก็เปนบุทคลคน ๑ ซึ่งจะต้องมีสิทธิ์กล่าวแก้คำกล่าวอันนั้นได้บ้าง และการให้โอกาศเช่นนี้ย่อมถือเปนข้อปฏิบัติสำหรับหนังสือพิมพ์ทั่วโลกหรือทั่วไป กับเราไม่ถือกันว่าคณะหนังสือพิมพ์นั้นๆ จักต้องตกอยู่ในฐานรู้เห็นเปนใจด้วยกับความเห็นนั้นๆ เว้นแต่จำพวกคณะที่เปนอุตริมนุษย์มาแต่กำเนิด

เพื่อเปนการแสดงให้เห็นชัดถึงเหตุอันเราหรือนายเชียวฮุดเส่งสืบบุญเรื่องไม่จำต้องมีฐานะเปนผู้ร่วมความคิดเห็นกับความเห็นของนายเอาเล่งเฮียบหรือคณะหนังสือพิมพ์เฮียบบ่อ กับเหตุอันบังคับให้นายเอาเล่งเฮียบจำต้องนำความเห็นนั้นลงในหนังสือพิมพ์แพนกอักษรจีนของเรานั้น ผู้อ่านจะหยิบความจริงเพื่อประกอบประพฤติเหตุเปนทางการพิจารณาได้จากข้อความต่อไปนี้ อันเปนถ้อยคำของนายเอาเล่งเฮียบ ซึ่งได้เขียนเปนคำนำน่าเรื่อง "รายงานการประชุมแห่งสมาคมรวมคณะหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศจีน" ที่ได้มีการประชุมที่ประเทศจีนเมื่อวันที่ ๒๔ และ ๒๗ พฤศภาคมแห่งปีที่ ๗ ในรัฐสมัยประชาภิบาลจีน ตรงกับพระพุทธศักราช ๒๔๖๓ คำนำนี้และพร้อมด้วยข้อความในรายงานที่กล่าวนั้น นายเอาเล่งเฮียบได้นำลงในหนังสือพิมพ์ฮั่วเซียมซินบ่อ (จีนโนสยามวารศัพท์แพนกอักษรจีน) ฉบับประจำวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ ความพิศดารในคำนำกล่าวไว้ว่า :—

เรื่อง ขอให้เจ้าน่าที่

ในกระทรวงการต่างประเทศ

ส่งราชทูตจีนมาประจำอยู่ในกรุงสยาม

เพื่อรักษาความอิศรภาพในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้านายเอาเล่งเฮียบขอแสดงว่า ความเห็นเรื่องนี้ได้เคยนำขึ้นเสนอต่อที่ประชุมแห่ง "สมาคมรวมคณะหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศจีน" ในการประชุมครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๔ เดือนที่ ๕ (พฤศภาคม) ครั้นถึงคราวมีการประชุมครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๒๗ เดือนเดียวกันนั้น ที่ประชุมได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อหารือในเรื่องป้องกันรักษาชนชาติจีนที่สำนักอาศรัยอยู่ในเมืองต่างประเทศ จึงได้รับรองความเห็นนี้ไว้สำหรับเปนข้อเปลี่ยนแปลงแก้ไข ซึ่งขณะนั้นกระทำให้ข้าพเจ้าเล่งเฮียบมีความพอใจเปนอันมาก ด้วยเหตุว่าความมุ่งหมายหรือความเปนอยู่ของเรื่องที่ยกขึ้นหารือนั้น มีใจความเพ่งเล็งถึงชนชาวจีนทั่วไปที่อยู่ในประเทศสยาม แต่ในเวลานั้นข้าพเจ้าเล่งเฮียบเปนผู้แทนคณะหนังสือพิมพ์เฮียบบ่อไปเข้าประชุมในสมาคมรวมคณะหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศจีน ก็จำต้องกล่าวถึงทางดำเนินของหนังสือพิมพ์ก็ดี หนังสือพิมพ์จีนในประเทศสยามย่อมมีความปรารถนาจะให้เพื่อนร่วมชาติที่อาศรัยอยู่ในเมืองต่างประเทศมีสติปัญญาและผลประโยชน์เจริญยิ่งขึ้น อนึ่งชนชาวจีนที่อยู่ในประเทศสยามซึ่งเปนผู้ที่มีสายตาอันสว่างล้วนคงไม่มีเลยสักคนเดียวที่จะไม่มุ่งหมายใคร่ให้ประเทศจีนกับสยามมีทางไมตรีอันเปนมิตรภาพต่อกัน เพื่อบำรุงผลประโยชน์ของทั้ง ๒ ฝ่ายให้ยิ่งด้วยความรุ่งเรืองตลอดทั้งธรรมะและทางไมตรีของประเทศทั้ง ๒ ด้วยเหตุดังนี้ การที่คิดจะให้มีราชทูตจีนมาประจำกรุงสยามถ้ามีโอกาศแม้แต่เล็กน้อยแล้ว ชาวเราก็ต้องถือเกณฑ์ในข้อที่ว่าชาวประเทศต้องอุดหนุนความเปนสัมพันธมิตรระหว่างประเทศของประเทศตนโดยกระทำให้หมู่ชนภายในและภายนอกรำลึกถึงการที่ประเทศจีนควรมีทางราชสัมพันธไมตรีกับประเทศสยามตามนิยมโดยครรลองธรรมสมาคมรวมคณะหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศจีนย่อมเปนที่ชุมนุมแห่งการแสดงความเห็นอันเกี่ยวแก่ประเทศจีน การที่ข้าพเจ้าเล่งเฮียบได้ไปเสนอความเห็นในที่ประชุมแห่งสมาคมนี้ ก็โดยเปนความประสงค์ของชนชาวจีนที่อยู่ในประเทศสยามประการ ๑ กับเพื่อจะเตือนชนชาวจีนทั่วไปให้มีความรำลึกในทางสัมพันธไมตรีระหว่างจีนกับสยามอีกประการ ๑ ความจริง ความเห็นเรื่องนี้ได้เคยนำลงในหนังสือพิมพ์ (ในประเทศจีน) กับลงพิมพ์ในสมุดรายงานการประชุมครั้งที่ ๒ แล้ว ตามธรรมดาไม่จำเปนจะนำเรื่องที่ล่วงมาแล้วตั้ง ๒ ปีขึ้นมากล่าวอีก แต่ทว่าเมื่อเร็วๆ นี้ หนังสือพิมพ์เดียวเซ่งบ่อที่ออกในเมืองนี้กับบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้คือผู้ที่ชื่อซีฮวย (จุซิน) ได้ตกแต่งถ้อยคำอันเปนเท็จนำกล่าวขึ้นเพื่อหลอกลวงเพื่อนร่วมชาติเรา เหตุฉนั้นจึงจำต้องคัดเอารายงานการรองนี้นำลงพิมพ์โดยพิศดารเพื่อเปนการพิศูจน์ให้ประจักษ์แก่ตาของเพื่อนร่วมชาติทั้งหลาย ส่วนข้อที่หนังสือพิมพ์เดียวเซ่งบ่อแสร้งใส่ความว่า ข้าพเจ้าเล่งเฮียบไปยอมย่อนอ้อมต่องิมชุนซวนและซือซีซาง เปนถ้อยคำอันกล่าวโดยปราศจากสติสัมปชัญญะ เพราะหามีมูลความจริงตามลักษณะการอันเปนอยู่หรือบรรทัดฐานอย่าง ๑ อย่างใดเลยไม่ ด้วยชาวเราถือกันว่าประเทศจีนนั้น ตั้งแต่รัฐสภาได้ถูกทำลายในสมัยเดย่วนซงแล้วแลต่อมาจนบัดนี้ วุทิงฟางคงเปนเสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศของประเทศจีน การที่จะขอร้องกับกระทรวงการต่างประเทศก็คือเท่ากับการขอร้องต่อวุทิงฟางผู้เปนเสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศนั่นเอง อนึ่งเหตุผลตามที่กล่าวมานี้ ข้าพเจ้าเล่งเฮียบได้เคยแสดงในที่ประชุมเมื่อคราวเปิดประชุมครั้งที่ ๒ แล้ว ส่วนผู้ที่ลงชื่อด้วยในเรื่องนี้ ก็เปนแต่เพียงแสดงว่าเขาเห็นชอบด้วยเพราะเขาเปนผู้แทนหนังสือพิมพ์คณะ ๑ ๆ ที่มาเข้าในที่ประชุมนั้น แลซึ่งมีสิทธิ์จะลงชื่อได้ตามความพอใจ ถึงแม้ซีเทียนสิ่วผู้เปนหัวน่าบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ชือได้ทองบ่อ อันเปนหนังสือพิมพ์ของเต่าจีเอ็กซึ่งซีฮวย (จุซิน) บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดียวเซ่งบ่อที่ออกอยู่ทุกวันนี้ เคยร่วมคณะอยู่ก่อนนั้น ก็ได้พลอยลงชื่อด้วยเหมือนกัน เพราะฉนั้น จงพึงเข้าใจว่า การลงชื่อนั้น ก็โดยถือเปนเยี่ยงว่ามีความเห็นพ้องด้วยในเรื่องนั้นๆ เรื่องเดียว มิได้เกี่ยวแก่ปัณหาเรื่องอื่นเลย แต่โดยเหตุนี้ จึงขอคัดเอาความเห็นเรื่องนั้นมาลงพิมพ์ดังต่อไปนี้ : ฯลฯ (ความเห็นนั้น สยามราษฎร์ได้แปลและนำลงพิมพ์แล้วแม้จะมีข้อความบางแห่งคลาดเคลื่อนจากความเดิม ก็ไม่จำเปนที่เราจะต้องแก้และเราจะไม่แปลนำลงในที่นี้อีก)

ตามคำนำของนายเอาเล่งเฮียบดังที่เราแปลนำลงพิมพ์สู่ความวิจารณ์นี้ มีใจความอธิบายชัดเจนแล้วถึงกรณีย์อันจำเปนที่จำต้องนำความเห็นนี้ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ของเรา ซึ่งเราจะไม่ต้องอธิบายอะไรเพิ่มเติมอีก แต่จะขอกล่าวถึงเหตุผลอย่างอื่นต่อไป

ในหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ฉบับลงวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้บอกไว้ว่า ความเห็นของนายเอาเล่งเฮียบนั้น ได้นำลงในหนังสือพิมพ์เฮียบบ่อเมื่อเดือนพฤศภาคม พ.ศ. ๒๔๖๓ ข้อนี้เปนคำกล่าวอันปราศจากมูลความจริง และกล่าวเท็จอย่างน่าอายที่สุด เพราะหนังสือพิมพ์เฮียบบ่อมิได้นำความเห็นนั้นลงพิมพ์ในระหว่างเดือนพฤศภาคมแห่งปีที่กล่าวนั้นหรือวันใดๆ เลย แท้จริง ในเวลานั้นความเห็นเรื่องนี้ พึงจะนำขึ้นเสนอเปนครั้งที่ ๒ ในที่ประชุมแห่งสมาคมรวมคณะหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศจีน หรือพึงได้ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ที่ประเทศจีนซึ่งไม่ใช่หนังสือพิมพ์เฮียบบ่อ แต่ตรงนั้นสยามราษฎร์ยังดันกุออกมาอย่างบันน้ำเปนตัวว่าหนังสือพิมพ์เฮียบบ่อได้นำลงพิมพ์เมื่อเดือนที่กล่าวนั้นแล้ว นิสัยที่รอบกุอย่างเลวทรามเช่นนี้ ถึงหากจะรู้กันอยู่ว่า ได้มีคิดสันดานสยามราษฎร์มาแต่ไหน

(มีต่อหน้า ๔)

เรื่องอ่านเล่น

มรดกในเลือด

โดย

"น. พรเรืองวงศ์"

(ต่อฉบับที่ ๔๙ วันเสาร์ที่ ๒๙ เดือน เมษายน)

"ซีรีนา! โท่!" คำพูดหลุดจากริมฝีปากของแกแทบไม่ทันนึก "เกิดเรื่องอะไรขึ้นหรือ? เหตุไฉนหล่อนจึงร้องไห้? เงยหน้าขึ้นมองดูนั่นซีจ๊ะ แม่ซีรีนา"

หล่อนเงยหน้าขึ้น และควักผ้าเช็ดหน้าขึ้นเช็ดน้ำตา เสมือนกับว่าให้รู้สึกอายเหนียม ที่ทำเปนคนใจอ่อนฉนั้น

"ไม่มีเรื่องอะไรหรือกจ้ะ" เจ้าหล่อนพูดขาดห้วน ๆ ดิฉัน—ดิฉัน—จะไปจากที่นี่ เท่านั้นล่ะจ้ะ อันที่จริงควรจะไปเสียนานแล้ว แต่—แต่ดิฉันไม่สามารถที่จะปล่อยให้ท่านนอนเจ็บอยู่คนเดียว ปราศจากการดูแลรักษา เมื่อเปนเช่นนั้นดิฉันจึงไม่สบาย และทางดีที่สุดควรจะไปเสียจากที่นี่ทันที เพราะดิฉันรู้สึกว่าท่านก็ค่อยยังชั่วขึ้นมากแล้ว"

"ซีรีนาจ๋า, ฉันไม่เห็นด้วยเลยว่า ความกตัญญูที่หล่อนมีต่อฉันเปนสิ่งที่ชั่วร้าย"

"ท่านเจ้าขา!" เจ้าหล่อนขายตาดูหน้าแกด้วยสายตาอันซึ้ง แล้วก็นิ่งฟังคำพูดของเบอนาด

"ซีรีนา, จ๋า, หล่อนตั้งใจจะไปจากฉันจริง ๆ หรือ?" แกถามด้วยความร้อนใจ

"เปล่าจ้ะ, ดิฉันไม่อยากจะกระทำเช่นนั้นดอก! ไม่อยากจะไปเลย, ถ้าดิฉันไม่คิดจะกลับบ้านล่ะก็อ" ซีรีนาสอื้น "ดิฉันจะอยู่เช่นนี้ไม่ได้หรือกจ้ะ เพราะเปนการไม่สมควรอย่างยิ่ง ดิฉันเปนสัตรีสาว และท่าน—ท่าน...."

"ฉันมือ ยุมากพอที่จะเปนบิดาหล่อนได้?" แกพูดต่อ แต่, ซีรีนาจ๋าถึงแม้ว่าตัวของฉันจะแก่เฒ่าก็จริง ชีวิตของฉันยังหนุ่มแท้ ๆ และอยู่โดยฐเดียว หล่อนจะแต่งงานกับฉันไหมจ๊ะ?"

อา! หมูมาถึงปากแล้ว มีบ้างหรือใครจะไม่ฮุบ ถ้าเจ้าหล่อนไม่รับเจ้าหล่อนก็เปนคนโง่บัดซบ มีวันล่ะหรือ คนอย่างซีรีนาจะไม่ฮุบหมู ว่าแต่เจ้าหล่อนคอย—คอยมานานแล้วเสียอีก ความปลื้มจิตรของซีรีนาในการที่อุบายของเจ้าหล่อนเปนผลสำเร็จนั้น ไม่มีอะไรเปรียบ เมื่อก่อนนี้หล่อนคิดว่าจะเลิกไม่คิดเดินอุบายในระหว่างเขากับคาเบอนาด เพราะมันมีอุปสัคกาทั้งอยู่รอบข้าง มาบัดนี้ผลสำเร็จเปนปัจจัยให้หล่อนลิงโลดใหญ่ ถึงแก่อ้าปากพูดกับเบอนาดเดนไม่ใคร่จะออก

"ท่านผู้มีพระคุณ!" ซีรีนาแกล้งทำไก "คงไม่หมายความเช่นนั้นไม่ใช่หรือคะ! ท่านคงจะไม่ล่อลวงหญิงซึ่งปราศจากที่พึ่งพำนักให้ได้รับความครหาปราศจากความเมตตาการุณ"

อันที่จริงเจ้าหล่อนย่อมรู้ได้ดี ๆ แล้ว เพราะเปนเจ้าแห่งอุบายเท่ห์ แต่จำเปนจะต้องพูดเปนที่ไว้บ้าง พลางยกมือเรียวบางขึ้นแตะแขนของแก และสายตาของแกก็จ้องดูหน้าอันราวซึ้งของเจ้าหล่อน ซึ่งเปนที่ต้องตาต้องใจของชายชรา แกค่อยบรรจงยกมือซีรีนาขึ้นจุมพิศด้วยความรัก

"ฉันหมายความเช่นนั้น จริง ๆ จ้ะ" แกตอบ เสียงสั่นนิด ๆ "เปนความสัตย์จริงแต่ไรมาแล้วฉันยังไม่เคยรักใครเท่าหล่อน เลยหล่อนเปนผู้เปิดหัวใจฉันให้เห็นแสงสว่าง กระทำให้ฉันรู้สึกว่ามีบางสิ่งบนพื้นพิภพเรานี้มีค่ามาก ซีรีนา, จ๋า ฉันขอถามหล่อนอีกครั้งหนึ่งด้วยเกียรติยศแห่งลูกผู้ชายว่าจะยอมเปนภรรยาฉันไหมจ๊ะ? เมื่อแต่งงานกันแล้วเราจะได้พากันไปเที่ยวชั่วคราว เพราะว่าถึงแม้เราจะอยู่ที่นี่ก็ช่วยเหลืออะไรบ้าง ทริชไม่ได้ ชีวิตของดิฉันคงล่มจมเพราะความรัก หล่อนจะยอมเปนภรรยาฉันไหม เชิญตอบให้ทราบ ซีรีนา?"

เจ้าหล่อนก้มศีรษะ และคำพูดซึ่งมีอักขระสามตัวในแม่กมะยอก็หลุดจากริมฝีปากของเจ้าหล่อนเบา ๆ เปนเครื่องหมายว่ายอมเปนภรรยาของเบอนาดเดนผู้มั่งคั่งสมบูรณ์ในเวลานั้น

บทที่ ๒๕

ดิตร์ได้ยินข่าว

เบอนาดได้ขอให้ซีรีนาเปนภรรยาของแก และเจ้าหล่อนก็ยอมรับ หล่อนจะได้เปนมิสซิสเดนตามประเพณีของชาวอัษฎงคตประเทศ ณที่บ้านนั้นไม่มีใครรู้เรื่องการมั่นระหว่างเบอนาดกับซีรีนาเลย มีแต่ยายเกรฟเท่านั้น เพราะแกคอยเบิดตาจ้องดูความเปนไปของซีรีนา แต่แกเห็นว่าไม่ควรบอกให้ดิตร์รู้ ด้วยจะกระทำใจคอเขาเหร้าหมองขึ้นอีก เมื่อเปนเช่นนั้นจึงมิได้มีใครกะโตกกะตากเรื่องนี้

ส่วนซีรีนาเจ้าหล่อนก็รีบจัดแจงเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะต้องใช้ในงานวิวาหะมงคล และตั้งใจจะให้การสำเร็จไปโดยเร็วที่สุด—ทันทีทันใด เมื่อเปนเช่นนั้นการตระเตรียมของเจ้าหล่อนก็แล้วเสร็จ ยังแต่จะต้องบอกข่าวให้ดิตร์รู้เท่านั้น

"ฉันไปบอกเขาไม่ได้หรือกจ้ะ" เบอนาดออกตัว และให้รู้สึกกระดากใจ "เขาคงจะตกใจ—และพิศวงมากทีเดียว! หล่อนไปบอกเองก็แล้วกันนี่จ๊ะ"

ดวงตาอันซึ้งของเจ้าหล่อนก็ฉายแสงกล้า ด้วยเหตุว่าเปนสิ่งที่ต้องใจเจ้าหล่อนมาก เพื่อจะได้เย้ยหยันชายผู้ที่สบประมาท

"ได้จ้ะ" เจ้าหล่อนตอบ แก้มเปล่งปลั่งด้วยเลือดฝาด "ฉันจะไปบอกกับดิตร์เดนเยนเอง" พอพูดดังนั้นแล้วก็ออกไปจากห้อง ไปยืนส่องกระจก ลอยหน้าลอยตา ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่เปนครู่ใหญ่ แล้วก็แต่งกายสง่าผ่าเผย ผมสีเทาของเจ้าหล่อนก็หงิกงอห้อยปรกลงจดหน้าผาก นัยตาบอกว่ามีความยินดีเปนพ้นพรรณา หายใจโล่งปล่อยคำพูดออกมาโดยไม่ทันรู้สึกว่า ซีรีนาเจ้าเก่งมาก! ความสวยงามเปนสิ่งซึ่งจะหาได้ยากก็จริง "แต่หญิงที่มีความสามารถก็มีแต่เจ้าคนเดียว จะต้องไปในห้องสมุดสักหน่อย อ้ายซีมอนส์บอกว่าดิตร์อยู่ในนั้น จะไปบอกข่าวสำคัญแก่เขา—เขาชายหนุ่มน้อยรูปงามให้รู้ถึงข่าวคราวแห่งมหาศุภมงคล"

เมื่อซีรีนาบ้าน้ำลายคนเดียวแล้วก็ยกมือทั้งสองขึ้นบีดหน้าอกครู่หนึ่ง ไม่พูดจาอะไรหนดนอกจากคำหนึ่งที่เปล่งออกมาโดยปราศจากความอับอาย คำนั้นคือเขายังเสียดายความงามของดิตร์คู่รักเดิม เจ้าคำราได้ใหม่ก็ไม่สามารถจะลืมของเก่า และทั้งไม่สามารถที่จะตัดความรักซึ่งเจ้าหล่อนมีต่อเขา ความรักนี้เองที่ทำให้ชีวิตของคนเปนบ้า

(มีต่อ)

ต้ายเหลืองเอียซู

เปนหนังสือเรื่องจีนที่น่าอ่าน

เราได้เรียบเรียงทำเล่มออกจำหน่ายแล้ว คือ เล่ม ๑—๒—๓ ราคาเล่มละ ๕๐ สตางค์ สำหรับท่านที่ได้อ่านแต่ตอนปลาย ยังไม่ได้อ่านตอนต้น ๆ ควรจะหาซื้อตั้งแต่เล่ม ๑ ถึงเล่ม ๓ อ่าน จึงจะต่อเรื่องกันติด

ห้างเทพนครพานิช

เชิงสพานเพิทย์เสถียร จังหวัดพระนคร

โทรศัพท์ ๑๕๗ โทรเลข "บุหรี่ กรุงเทพ ฯ"

สินค้าต่าง ๆ ที่มีจำหน่ายที่ห้างนี้ ล้วนเลือกสรรพ์สั่งตรงมาแต่ต้นสำนักผู้ทำทั้งสิ้น และบางอย่างก็ผูกขาดเปนเอกเทศผู้เดียว พราะฉนั้นจึงรายราคาสั่งก็เลือกแล้วตัดอิก

สั่งตรงมาแต่ผู้ทำ

ย่อมเยาว์ ทั้งการจนกระทั่งเท็นเทมาะแก่ผู้ต้องการ แลสมกับมูลค่า ผู้ที่ชื่อราคาติดต่อกับห้างเทพนครพานิช ย่อมได้รับประโยชน์พิเศษโดยประการเหล่านี้

ห้างเทพนครพานิช ย่อมเอาใจใส่ต่อลูกค้าสม อ.หมือนกันหมด ไม่ว่าจะซื้อสัก ๕๐ สตางค์ หรือ ๑๐๐ สตางค์ และจะมาซื้อโดยตนเอง หรือให้คนมาแทน หรือโดยทางจดหมายจากหัวเมืองไกลอย่างไรก็ตาม ต้อนรับและใจ

ความรับรองและเอาใจใส่

ย่อมได้รับความใส่สะอาดเหมือนกัน ห้างนี้ดูแต่ประโยชน์ของผู้ซื้อมิให้ต้องเสียเปรียบอย่างเคร่งครัด จึงเปนที่นิยมและได้วางใจ ตลอดจนผู้ที่อยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ

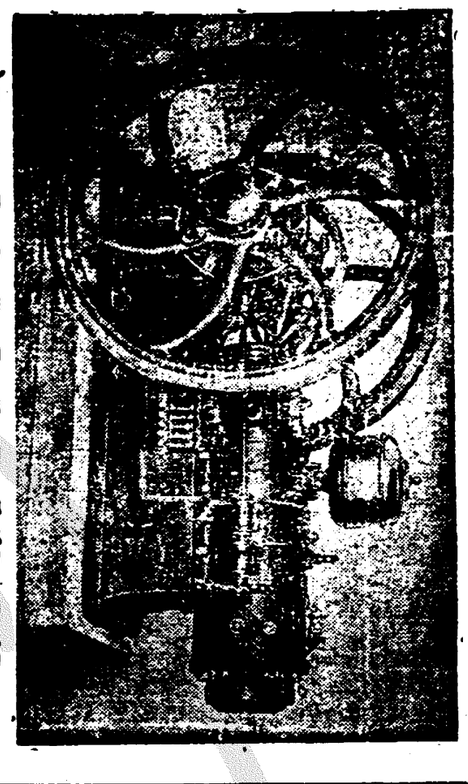

เครื่องมอเตอร์ใช้น้ำมันดำหรือน้ำมันรีได้ ขนาด ๘ แรงม้าและ ๑๕ แรงม้า เปนชนิดอย่างดีและแรงแรงใช้สดวก เหมาะแก่การใช้เดินโรงสีโรงเลื่อยเล็ก ๆ โรงงาน สูบน้ำ ปั๊มน้ำมัน น้ำอ้อยเปนต้น จะขายโดยราคาถูกที่สุด เปนโอกาศอันเหมาะแก่ผู้ที่แสวงหาเครื่องยนต์ชนิดนี้ จะซื้อได้ของดีและถูก

ลายผ้าอย่างดีมีขนฐ เหนียวและหนามีขนาดต่าง ๆ ทั้งชนิดแดงและดำ ผู้ที่ทดลองใช้มาแล้วมีความนิยมทุกคน ทั้งราคาก็ย่อมเยาว์มาก

เครื่องใช้ในโรงสีโรงจักร

นอกจากนี้ยังมียางสำหรับสีข้าวขาว ผงกากเพชร์ ฯลฯ ซึ่งเลือกสั่งแต่อย่างดีทั้งสิ้น ท่านผู้ที่มีความรับผิดชอบในโรงจักรโรงงาน เมื่อซื้อของ ๆ ห้างเทพนครพานิชไปใช้จะได้รับความพอใจอย่างยิ่ง

บรรดาจักรยานของห้างเทพนครพานิช เปนมีชื่อเสียงเยี่ยมยอดจะหาสมอได้โดยยาก ถ้าท่านผู้ซื้อจะโปรดเอาใจใส่สอดส่องดูแล้ว ก็จะทราบได้โดยหมดข้อวิมุติสงสัย ว่าห้างนี้มีรถที่จะหาสมอเหมือนมิได้เลย ทั้งสมเบี้ยสมค่าจริง ๆ มีทั้งรถอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ล้วนชนิดที่มีชื่อเสียงเฟื่องฟุ้ง

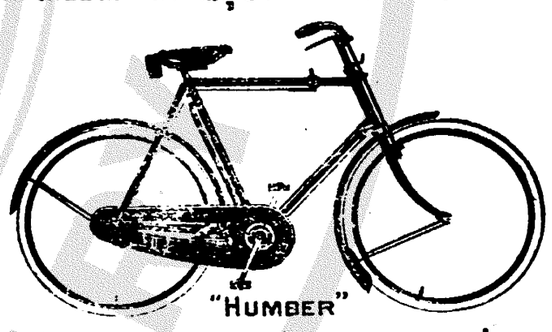

นอกจากนี้ ยังมียางรถจักรยาน ยางที่มีชื่อเสียงโด่งดัง เช่นยางปามเมาร์ ยอนบูล เบคว์ ล้วนเปนของที่นิยมใช้กันมาก

ยังมีเครื่องอาไหล่จักรยานอีกร้อยแปด เปนที่สดวกแก่ผู้รับไปจำหน่ายหรือไปใช้ ท่านผู้ซื้อของจากห้างนี้ จะไว้ใจได้เต็มที่ ว่าไม่ต้องถูกซื้อของเพง ทั้งจะได้ของดีที่เลือกสรรพ์สั่งมาทั้งสิ้น

ห้างเทพนครพานิช ตั้งอยู่เชิงสพานพิทย์เสถียร (สพานเหล็ก ตรงหลักรตราง) โทรศัพท์ที่ ๑๕๗ นามโทรเลข "บุหรี่ กรุงเทพ ฯ"

ยาอายุวรรณอย่างประเสริฐ

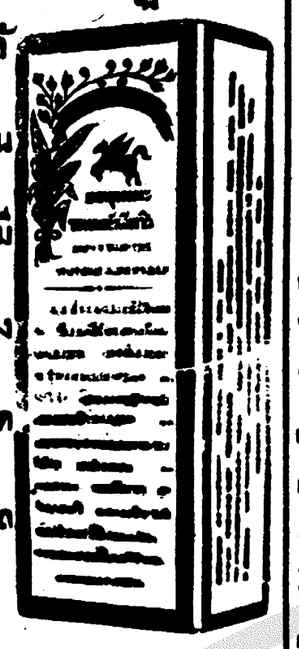

กินแก้โรคพี่เกี่ยวกับเลือดลมได้อย่างดี ทญิงที่ฤดูไม่งาม ถ้ากินแล้วอาจให้ระดูมาตามกำหนด มีรายที่ห้างรายยาเอาะเหล็ง น่าโรงหนังพัฒนากร สามแยก ราคาขวดละ ๒ บาท ๕๐ สตางค์ หรือโหลละ ๒๔ บาท

ห้างมาโกโนจี้ บราเทอร์. ลิมิเต็ด

Messrs. Maconochie Bros, Ltd London

กรุงลอนดอ เประเทศอังกฤษ

ได้ตั้งให้

ห้างบี. คริสมาสแอนกำปะนี. ลิมิเต็ด

ถนน ราชวงษ์ กรุงเทพ ฯ

เปนเอเยนต์ในกรุงสยามสำหรับจำหน่ายเครื่องกระป๋อง และของที่บรรจุขวด เช่นแยมส์, ปลากระป๋อง, ผักดอง, เนยสัยกระป๋อง, เครื่องกระป๋องสำหรับทหาร, น้ำซอส,น้ำส้ม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะตกเข้ามาในเร็ววันนี้ เชิญไปตรวจดูตัวอย่างที่ห้างบี, คริสมาส ตำบลถนน ราชวงษ์ จังหวัดพระนคร

ด, ๕ ๕ ๑๑ - ป

ขวยของลดราคาครั้งใหญ่

ห้างสรรพานิชสโต

ถนน เจริญ กรุง เหนือสามยอดในพระนคร โทรศัพท์ ๓๖๓

เนื่อง จาก การที่ ข้าพเจ้า ประกาศ ขายของ ลดราคามีกำหนด ๓ เดือน นั้น

บัดนี้ ได้รับจดหมายจาก ท่าน ที่อยู่ทางจังหวัด ต่าง ๆ หลาย ฉบับ ชี้แจง ว่า ท่านอยู่ หน ทางไกล พอได้ ทราบ แจ้งความขาย ของ ลดราคามีความประสงค์จะสั่งซื้อ สิ่ง ของ บ้าง เมื่อ คิด ดูเวลา กว่า จดหมายจะ มา ถึงก็ หมดเวลาเสีย แล้วขอให้ ข้าพเจ้าลดต่อไปอีก เพื่อจะได้ มีโอกาศสั่งซื้อบ้าง ดังนี้

ข้าพเจ้ารู้สึก ขอบ พระ คุณ แทง ความกรุณา ใน การที่ท่าน ตั้ง ใจ จะอุด หนุนข้าพเจ้า อย่างยิ่ง ข้าพเจ้า จึง ได้ขาย สิ่งของลดราคา ต่อไปให้อีก๑๐ วัน ตั้ง แต่วันที่ ๑๐ เมษายน ถึง วันที่ ๑๐ พฤศภาคมพ, ศ, ๒๔๖๕ เพื่อ เปน การ ตอบพระคุณแห่งท่านทั้งหลายที่ได้ กรุณาอุดหนุนมา แล้ว

ในอกาศ นี้ ข้าพเจ้า ขอ นอบ น้อม ส่ง ความ ศุข สำ หรับ ปี ใหม่ พระพุทธ ศัก ราช๒๔๖๕ แด่าน ทั้ง หลาย ที่ กล่าว มาแล้ว จนครบ ครัวขอ ให้ มีความ เจริญ พร้อม จตุพิธพรคือ อายุวรรณ ศุขพล มีความ ประ สงค์ สิ่งใดขอให้ท่าน สำเร็จดัง ความปรารถนา เทอญ

นาย ตัน ผู้จัดการ ไช โย ๑๑ ๑ ๒๕ ๑๑๑,

เรื่อง

ต้ายเหลืองเอียซู

เปนเรื่องราวในแผ่นดินต้ายเหม็งยุคที่อำมาตย์กังฉิน คือเงียมซงมีอำนาจตลอดมาจนถึงคราวออสาน

(ต่อฉบับที่ ๕๗ วันเสาร์ที่ ๒๗ เดือน เมษายน)

อุนยุยกก็คอบว่า "อย่างน้อยต้องสักหมื่นหนึ่งจึงจะพอ" มารดาได้ ยินดังนั้นก็ตกใจจึงถามว่า "จำนวนเงินมากมายเช่นนั้นจะได้มาแต่ไหน" อุนยุยกออกความคิดให้เอาที่นา กับเครื่องทองเครื่องหยกที่บิดาได้สร้างสมไว้ออกขายเสียให้หมด ทำเอานางเลสี่ตกตลึงอยู่เปนนาน แต่จะอย่างไรก็ดีลงท้ายอุนยุยกก็ทำอาจนสำเร็จ โดยได้เรียกเอาคนที่เปนนายหน้าให้ไปบอกขายที่นากับสิ่งของทองรูปประพรรณ รวมทั้งสิ้นขายได้เงินเก้าพันสองร้อยตำลึงเศษ แต่ถูกนายหน้ากันเอาไปเสียกว่าสามพันตำลึง นางเลสี่ได้เตือนอุนยุยกว่า ถ้าจะไปค้าขายให้เอาแลอุ่ยเผงไปด้วย อุนยุยกก็พูดผัดไปว่าได้แล้วจึงค่อยคิดกัน ครั้นเมื่อได้เงินมาถึงมือก็ให้ไปตามอิวไซเพื่อนของตัวมาปฤกษา อิวไซก็รักนำเพื่อนคนอีกหนึ่งชื่อแต้ได้อินมาให้อุนยุยก แลยกย่องว่าเปนคนมีความรู้ในทางซื้อขายสินค้าแพรยิ่งนัก เมื่อได้มาพูดจากันเข้าก็เปนที่พอใจอุนยุยกเปนอันมาก ครั้นแล้วก็ปฤกษากันถึงเรื่องการเดินทางว่าจะควรไปโดยทางบกดี หรือทางเรือดี อิวไซก็ออกความเห็นชี้ขาดให้ไปทางเรือ แลได้อธิบายถึงความลำบากในการเดินทางบกโดยประการต่าง ๆ เกรงว่าอุนยุยกจะทนไม่ไหว ครั้นต่อมาก็ปฤกษากันถึงเรื่องจะพาเอาคนใช้ไป อุนยุยกมีความเห็นว่าควรจะเอาไปสักสี่ห้าคน อิวไซก็รีบคัดค้านทันทีว่าไม่ได้, ไม่ได้, โดยอธิบายว่าสิ้นชื่อว่าการค้าขายแล้ว ต้องถือเอาความมัทยัดเปนเกณฑ์ ไม่ควรจะพาคนไปให้มากเปนการเปลืองไสหุ้ยเปล่า ๆ ข้อนี้อุนยุยกก็ยอมจะพาไปเพียงสามคน เมื่อข้อหาฤาต่าง ๆตกลงกันเรียบร้อยแล้ว อิวไซก็รับน่าที่เปนผู้ไปว่าเช่าเรือ ครั้นเลือกได้วันดีเดือนดีก็พากันออกเดินทาง อุนยุยกได้มอบเงินสองร้อยตำลึงให้ไว้กับมารดาสำหรับใช้สอยทางบ้าน แลพูดว่าที่ไปครั้งนี้อย่างช้าเพียงสองเดือนก็คงได้กลับมา นางเลสี่เห็นว่าอุนยุยกไม่พาเอาหลานชายของตัวไปก็มีความเสียใจ แต่ก็ไม่รู้ที่จะทำอย่างไร นอกจากจะสั่งอุนยุยกให้รู้จักรักษาตัวอย่าไปเที่ยวเล่นการพนันหรืออื่น ๆเช่นก่อนเท่านั้น อิวไซได้พาอุนยุยกเดินบกไปลงเรือที่จังหวัดเจเหลงเล่นไปตามคลองขุดอุนโหครงมายังแม่น้ำยางจีเกียง เปนคราวที่เรือได้เดินตามลมในไม่กี่วันก็ได้ทะลุออกแม่น้ำใหญ่ วันหนึ่งเรือเล่นมาถึงปากน้ำจินกัง ได้แลเห็นพระอาราม 'กิมซัวยี่' อันประดิษฐานอยู่บนเขากิมซัวนั้น อิวไซก็ร้องขึ้นมาว่า "ขอให้ดูวัดที่ตั้งอยู่บนเขานั่นซี ช่างงามเสียเหลือเกิน ชาวเราที่เกิดในมณฑลภาคเหนือไม่เคยได้เห็นสถานที่ใดที่งามเลิศถึงอย่างนี้เลย" แต้ได้อินก็พูดรับรองว่า "จริงนาท่านพวกเราถ้าไม่ได้ตามอุนตั้วเอี๋ยมาแล้วก็นับว่าเกิดมาเสียชาติเปล่า ไหนเลยจะได้เห็นสิ่งที่เปนรวญตาอย่างนี้" พวกลูกเรือก็พากันหัวร่อว่า "นี่ท่านเห็นแต่ภายนอก ยังพากันตื่นเต้นถึงเพียงนี้ ถ้าได้เข้าไปชมถึงภายในพระอารามแล้ว ไม่ทราบว่าท่านจะรู้สึกเปนอย่างไร" พวกนั้นก็ช่วยกันพูดหนุนคนละคำสองคำ ทำเอาอุนยุยกออกสนุกขึ้นมาก็สั่งให้ถอยเรือเข้าที่บบตลิ่งที่เชิงเขา แล้วชวนอิวไซให้ขึ้นไปเที่ยวด้วยกัน อิวไซไม่ยอมไปโดยอ้างว่า "จะอยู่เฝ้าเข้าของที่เรือให้" ครั้นหันไปชวนแต้ได้อิน ๆก็พูดเช่นเดียวอย่างอิวไซ อุนยุยกเห็นดังนั้นจึงว่า ถ้ากระนั้นก็ให้คนใช้ของข้าพเจ้าคน หนึ่ง อยู่เปนเพื่อนท่าน อุนยุยกพูดแล้วก็พาคนใช้อีกสองคนเดินขึ้นฝั่งไป เจ้าคนใช้ที่ไม่ได้ไปด้วยนั้น เมื่อเห็นเพื่อนกันได้ไปกับนายก็บ่นว่า เพราะตัวข้าไปหน่อยเท่านั้นจึงถูกเพื่อนแย่งไปเสียก่อนได้ ไม่รู้วาอีกกี่ปีกี่ชาติจึงจะได้ไปชมดูกับเขาบ้าง อิวไซได้ยินดังนั้นก็ทัวเราะว่า "ก็แกมันเชอะนี่จึงไปไม่ทันเขา เมื่ออยากจะไปดูจริง ๆก็รีบตามเขาไปซี ถ้านายเขาว่าอย่างไรข้าจะรับเอง ไปเถอะไปประเดี๋ยวเขากลับมาก็เปนไม่ต้องได้พบอีกหละ" เจ้าคนใช้นั้นได้ยินอิวไซช่วยรับผิดชอบให้ตัวไปเที่ยวก็ดีใจ เพราะรู้อยู่ว่าอิวไซกับนายของตัวชอบกันมาก ถึงจะอย่างไรนายก็คงไม่โกรธ จึงรีบกระโดดขึ้นตลิ่งตามพวกข้างน่าไปพอวิ่งไปได้พักหนึ่งก็ตามกันทัน อุนยุยกเห็นแล้วก็ไม่ว่ากระไรเลยพากันไปเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆในบริเวณพระอารามนั้น จนเปนที่พอใจแล้วก็ชวนกันกลับมาลงเรือ ครั้นมาถึงที่ตลิ่งก็ไม่เห็นเรือของตัวจอดอยู่ที่นั้น เมื่อถามพวกเพื่อนเรือก็ได้รับคำตอบว่า "พอพวกแกขึ้นตลิ่งไปได้สักครู่หนึ่งเรือลำนั้นก็ถอยออก" บาวนายทั้งสี่ได้ยินดังนั้น ต่างก็ตกใจกันจนหน้าซีดไม่รู้ที่จะทำอย่างไร ได้พากันยืนนิ่งอยู่สักครู่หนึ่ง อุนยุยกก็ออกความเห็นว่าท่าเราจะถอยไปซื้อกับเข้าของกินที่ฟากข้างโน้นกระมัง เราลองตามไปดูกันดี พูดแล้วก็พากันไปหาเรือจ้าง เพื่อจะข้ามไปฟากข้างโน้น แต่บาวนายสี่คนนี้ไม่มีสักคนเดียวที่เคยออกเดินทางไกลขึ้นแต่การไปหาเรือจ้างข้ามฟากก็ทำไม่สำเร็จ ต้องไปวานพระที่วัดให้ท่านช่วยจัดการให้ ครั้นเมื่อข้ามไปถึงฝั่งข้างโน้นแล้ว ต่างออกเที่ยวตามหาจนอ่อนใจ ก็มิได้พบร่องรอยมีอยู่ที่ตรงไหน ขณะนั้นอุนยุยกรู้สึกว่าตัวเสียทีเพื่อนแล้ว ก็มีอาการหน้ามืดใจหวิวขึ้นมาทันที โดยอำนาจแห่งความเสียใจก็จะกระโจนน้ำตาย หากพวกคนใช้ได้ช่วยกันยึดฉวยไว้ทัน คราวนี้อุนยุยกก็ตั้งหน้าร้องไห้ใหญ่ พวกชาวบ้านแถบนั้นเมื่อทราบความเข้า ก็มีบางคนช่วยเตือนสติอุนยุยกว่า ควรไปร้องขอให้เจ้าบ้านผ่านเมืองท่านช่วยตามจับผู้ร้ายให้ ยังจะดีกว่าที่มาร้องไห้อยู่อย่างนี้ บางคนก็ว่าเดชะบุญวันนี้ไม่มีลม เรือขนาดใหญ่อย่างนั้นมันคงไปไหนไม่ได้ไกลดอก ทั้งผู้รักษาราชการจังหวัดนี้ท่านมีความสอดส่องมาก บางทีท่านจะช่วยเปนธุระให้ได้ ครั้นอุนยุยกได้สติขึ้นมาก็ลับถามหนทางที่จะไปยังศาลากลาง เมื่อได้ความแล้วบาวนายทั้งสี่ก็รีบพากันไปจนถึงที่ พอดีเวลานั้นเจ้าเมืองออกนั่งชำระความ อุนยุยกก็เข้าไปร้องทุกข์ขอให้ท่านช่วย ผู้รักษาจังหวัดเห็นอุนยุยกร้องไห้จนตาฟก ก็เชื่อว่าคำที่ร้องทุกข์นั้นเปนความจริง จึงพูดว่า "เอาเถอะเราจะช่วยเปนธุระให้ แต่เรือที่เจ้าเช่ามานั้น หมายเลขทะเบียนเรือที่เท่าใด แลห้างใดเปนผู้รับรอง" อุนยุยกเรียนว่า "ข้าพเจ้าไม่ทราบเลย เพราะอิวไซผู้ที่ต่อลองข้าพเจ้านั้นเปนผู้ไปเช่ามา" ผู้รักษาจังหวัดจึงพูดว่า "ถ้าดังนั้นก็ค่อนข้างยากหละ เพราะตามธรรมเนียมของการเช่าเรือในมณฑลภาคใต้ ย่อมเหมือนกันกับการเช่าเกวียนต่อในมณฑลภาคเหนือ ต้องไปว่าเช่ากับห้าง หรือบริษัทที่เปนนายนำให้เช่าอีกต่อหนึ่ง ทั้งนี้ก็เพราะเขากลัวว่า จะเกิดการทุจริตขึ้นกลางทางจึงต้องให้มีผู้รับรอง ก็เมื่อเรือที่เจ้าเช่ามานั้นไม่มีผู้รับรองในชั้นต้นทั้งไม่รู้ว่าหมายเลขทะเบียนที่เท่าใด จะให้เราช่วยโดยทางใดเล่า" อุนยุยกได้ยินดังนั้นก็ได้แต่ร้องไห้แลอ้อนวอนขอให้ช่วยโดยทางใดทางหนึ่ง ผู้รักษาจังหวัดเสียไม่ได้ก็ใช้ให้เจ้าพนักงานในกองจับแปดคนออกเที่ยวตามจับ แลบอกว่า "ถ้าจับตัวผู้ร้ายพร้อมกับของกลางได้แล้วจะให้รางวัลเปนเงินสี่ร้อยตำลึง" แล้วผู้รักษาจังหวัดหันไปถามอุนยุยกว่า "ถ้าได้ของกลางคืนเจ้าจะยอมเสียเงินค่ารางวัลตามที่ว่านี้ไหม" "อย่าว่าแต่เพียงเท่านั้นเลย แม้อีกสองหรือสามเท่าข้าพเจ้าก็เต็มใจจะให้" อุนยุยกพูดพวกเจ้าพนักงานในกองจับ เมื่อได้รับหมายแลถามทราบรูปพรรณของคนร้ายกับเรือดำนั้นแล้ว ต่างก็แยกย้ายกันไปเที่ยวสืบเสาะในที่ต่าง ๆ

อุนยุยกในเวลานั้นไม่มีเงินอยู่เหลือเลยแม้แต่หุนเดียว แต่เคราะห์ดีที่พวกคนใช้ยังมีเงินติดตัวอยู่บ้างคนละเล็ก ๆ น้อย ๆ พอไปอาศรัยอยู่ที่โรงเตี๊ยมได้ บาวนายสี่คนเมื่อรับประทานอาหารแล้วก็ออกเที่ยวตรวจดูตามท่าเรือเสมอทุกวัน ครั้นถึงวันครบ ๗ อุนยุยกก็ไปฟังข่าวที่ศาลากลาง ท่านเจ้าเมืองก็บอกว่าผู้ร้ายรายนี้

(ยังมีต่อ)

(ต่อมาจากน่า ๑)

แต่ไรแล้วก็ดี เราก็ยังคงเงบความประหลาดใจไม่ได้ เพราะรู้สึกว่า สยามราษฎร์ช่างไม่มียางอายบ้างเลย ในการใช้ถ้อยคำลวงโลก และสำหรับความข้อนี้ เราขอท้าให้สยามราษฎร์ไปเที่ยวเงินดูซ่า เปนความจริงดังเราว่านี้หรือไม่ ?

เมื่อสยามราษฎร์มีนิสัยและความรู้แต่เพียงเรื่องลวงโลกเช่นนี้ การที่เผยอมาพูดถึงเรื่องอันเกี่ยวไปในทางบ้านเมือง เช่นที่พูดมาแล้ว หรือในเรื่องโรงเรียนและเรื่องการเกณฑ์ทหารนั้น เราเห็นว่าเปนการก้าวที่ผิดทาง หรือพูดอย่างผีนิสัยของคณะตนเองมากกว่าที่จะตั้งใจพูดเพื่อประโยชน์แก่ชาติและบ้านเมืองจริงๆ แต่ถึงอย่างไรก็ดี เราใคร่ขอให้คณะสยามราษฎร์นึกดูว่า มีใครบ้างหรือไม่ในคณะสยามราษฎร์ที่มีตัวอยู่ด้วยกันทุกวันนี้ จะเคยวิ่งอย่างหน้าตาตื่นหรืออย่างเท้าขวิดมาแล้วในเรื่องถูกเกณฑ์เปนทหาร เราเชื่อว่า คำตอบของสยามราษฎรในข้อนี้ ถึงหากจะเปนคำตอบเพียงในใจ ก็คงจะไรความสำนึกได้ดี ซึ่งถ้าคณะสยามราษฎร์จะมีความสำนึกอย่างปรกติชน และคงไม่จำเปนถึงกับเราจะต้องชี้แจงอะไรให้ยืดยาวกว่านี้ ที่พูดเช่นนี้ก็เพราะเราไม่อยากจะให้คณะสยามราษฎร์ถมเส้นผมของตนเอง และไปนึกหรือเยียดยันผู้อื่น ซึ่งจะทำให้เขาชังน้ำหน้ายิ่งกว่าที่เขาชังอยู่แล้ว แต่ถ้าคณะสยามราษฎร์จะคิดเห็นไปเสียอีกนัย ๑ ว่า อันความทรยศของใคร ใครเองก็ไม่หยั่งเห็นฉนี้แล้ว เราก็จะไม่เถียง

อีกเรื่อง ๑ คือเรื่องการแต่งตั้งราชทูตจีน ซึ่งสยามราษฎรยกขึ้นมากล่าวถึงกับเสียดสีเปนส่วนตัวไปถึงนายเชียวฮุดเสงสืบเนื่องเรื่องด้วยนั้น ใคร ๆ ก็ต้องเล็งเห็นว่า สยามราษฎร์พยายามจะปั้นให้เกิดเรื่องอันอุบาทว์ตามเคย ที่จริงกิจการในทางทูตนั้น เมื่อถึงเวลาแล้วการก็จะต้องเปนไปตามนิติ นิยมของโลก อันความข้อนี้เราก็ได้อธิบายโดยละเอียดมาแล้ว แต่ที่สยามราษฎร์ฟาดเรื่องมาให้นายเชียวฮุดเสงว่าต้องการจะเปนราชทูตหรือกงสุลนั้น มันเปนคำพูดที่น่าหัวเราะมากกว่าน่าฟัง เพราะถ้าจะพูดกันตามทางการที่แท้จริงและถูกต้องแล้ว กฎหมายย่อมจะไม่อนุญาตให้นายเชียวฮุดเสงเปนได้เลย ซึ่งถ้าได้มีราชทูตจีนขึ้นในเมืองไทยจริง และยิ่งกว่านั้น นายเชียวฮุดเสงคงไม่สามารถพอที่จะเอ่ยมือไปรับตำแหน่งราชทูต และนายเชียวฮุดเสงไม่มีนิสัยเหมือนอย่างมนุษบางคนที่มีความเห็นเห่อเผยอตัว พยายามตะเกียกตะกายขึ้นไปในที่อันสูงซึ่งตนไม่สามารถ แล้วลงท้ายก็พลัดตกลงมานั่งกอดเข่าอยู่ อีกประการ ๑ ประเทศจีนมีการปกครองเปนรัฐประชาภิบาล ข้าราชการทุกชั้นนับจากประธานาธิบดีสงมาก็เปรียบเสมือนบ่าวของราษฎรทั่วประเทศ ซึ่งจะหาความพอใจสำหรับตนเองไม่ใคร่จะได้นัก เหตุฉนั้นผู้ที่มีฐานะพอจะประมาณตนได้แล้ว ย่อมไม่ฝักฝ่ายหรือมีใจไปเกี่ยวข้องกับการฝ่ายบ้านเมือง เพราะการทำมาหากินอันปรกติของตน คงบังเกิดผลดีสบายใจมากกว่ามาก นอกจากนี้ ประเทศจีนก็ย่อมมีผู้สำมารถที่เหมาะแก่ตำแหน่งราชทูตมากอยู่ ไม่จำเปนอย่างไรที่จะมาขอกะเกณฑ์เอาตัวนายเชียวฮุดเสง ดังนี้ เราจึงกล้ากล่าวได้เต็มปากว่า เรื่องการเปนราชทูตนั้น ไม่ใช่เปนความมุ่งหมายของนายเชียวฮุดเสง ดังที่สยามราษฎร์แอ็คเซ็ทกเลย แต่เราไม่หยั่งใจที่จะกล่าวว่า คนเราที่มีใจหยอหยานอยู่ในการใดๆ แล้ว ก็มักจะเห็นว่าคนอื่นมีใจทเยอทยานเหมือนตน เพราะมนุษชนิดนี้เลวเสียยิ่งกว่าเราจะกล่าวถึงต่อไป

นักใหญ่

ข้าพเจ้าเคยพูดมาแต่ไรว่า เรื่องจีนที่มีผู้แปลเผยแพร่ขายในตลาดนั้น ส่วนเปนเรื่องอ่านเล่นล้วนเดียว กับเรื่องโนงาดของฝรั่ง แต่เรื่องอ่านเล่นของจีนโดยมากมักเกี่ยวกับราชการ จึงทำให้ผู้แปลเข้าใจไปเปนพงศาวดารของประเทศ

* * * *

ที่จริงการเขียนเรื่องอ่านเล่นต้องอาไศรยหลักเหล่านี้ กล่าวคือ การเมือง, การบ้าน, การศาสนา, วรรณคดี, ความรัก, ความกล้าหาญ, ประชานิยม, จรรยาสำหรับบุคคลฯลฯ แต่อย่างหนึ่งอย่างใดเปนเกณฑ์ แต่เรื่องอ่านเล่นจีนที่ชาวเราเคยอ่านในภาษาไทยนั้นไม่สู้จะเกี่ยวแก่หลักที่กล่าวมาแล้วนี้

* * * *

ประโยชน์ของการอ่านเรื่องอ่านเล่นนั้น นอกจากสำหรับเพลิดเพลินแล้ว ยังอาจทำให้เกิดความรู้ในบางอย่างได้ เช่นให้เรารู้ว่าขนบธรรมเนียมแลความนิยมตลอดถึงกิจการของคนในสมัยนั้นๆว่ามีอยู่อย่างไรบ้าง ถ้าหาไม่ก็จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดไปได้

* * * *

ตัวอย่างที่จะเห็นได้ง่ายๆ เช่นเรื่องห้องสินได้กล่าวถึงการทำสงครามในสมัยนั้น ผู้อ่านคงไม่เห็นเปนการแปลกกันกับสมัยหลังๆเลย แต่ที่จริงกองทัพในสมัยนั้นเราใช้เกวียนเปนพาหนะ ไม่ได้ใช้การขี่ม้าเหมือนกาลหลัง เพราะจีนได้ใช้ทหารม้าแทนทหารเกวียนเมื่อสมัยเจียนกีก (乾隆) ราวในพระพุทธศักราช ๒๕๐๐ ปี ซึ่งเปนการภายหลังสมัยห้องสินเปนระยะเวลาถึง ๗๐๐ ปี แต่เหตุใดในสมัยห้องสินจึงมีการขี่ม้ารบกันได้ หรือเช่นตำแหน่งจอง หงวน พึงมีขึ้นในแผ่นดินซ่อง (เมื่อพระพุทธศักราช ๑๔๐๕) แต่ผู้เขียนเรื่องซ่วยถังซึ่งเปนเรื่องก่อนน่าแผ่นดินซ่อราว ๑๐๐ ปีกว่า ก็ว่ามีการซึ่งตำแหน่งจองหงวนกันแล้ว

* * * *

หนังสืออ่านเล่นเช่นนี้ย่อมทำให้ผู้อ่านที่ขาดความรู้ในพงศาวดารจีน อาจจะเกิดความเข้าใจผิดถนัดทีเดียว ถ้ายิ่งผู้แปลไม่สู้ถันทันในภาษาจีนแล้วยิ่งไม่ได้การใหญ่ เช่นผู้ที่มีชื่อว่าเตียวกีกไหลในเรื่องสามก๊กนั้นเปนบิดาภรรยาของจิวยี่ผู้ชายแท้ๆ แต่ผู้แปลเสน่ห์ให้เปนหญิงแลเรียกว่านางเกียวกีกไหล แลนายทหารของตั๋งโต๊ะผู้ที่มีชื่อว่า หลีกัก (李傕) แลก๋วยฮ่วน (郭汜) แต่ผู้แปลเข้าใจตัวอักษรจีนผิดจึงอ่านเปนหลีฉุย (李隨) แลฉวยก็ (郭汜) ไป การเข้าใจผิดดังนี้มีอยู่มากกว่ามาก แต่ข้าพเจ้าขอยกขึ้นให้เห็นเปนอุทาหรณ์แต่เล็กน้อยเท่านี้

* * * *

การแปลเรื่องพงศาวดารกับแปลเรื่องอ่านเล่นย่อมมีลักษณผิดกัน เพราะการแปลเรื่องพงศาวดารต้องการจะให้ได้แท้ใจความที่สำคัญ ไม่ต้องการจะให้มีพลความมาก แต่การแปลเรื่องอ่านเล่นถ้าจะตัดความให้สั้นเหมือนแปลพงศาวดารนี้จะทำให้เสียความหมด แลจะเลยชักให้ผู้อ่านเข้ารกเข้าพงไปด้วย

* * * *

ผู้แปลเรื่องจีนโดยมากเพื่อจะให้ได้แต่ใจความ จึงเอาสำนวนเดิมของต้นฉบับมาตัดแปลงแก้ไขความรอบใจ เลยทำให้เสียความของเราไป พลอยทำให้ผู้อ่านในภาษาไทยเข้าใจว่าตามธรรมเนียมจีนจะพูดจากันอย่างนั้น ตัวอย่างเช่นใช่ตามกีกภาษาไทยตอนที่ชุ่นกวนให้สิยอมไปพูดจากับเล่าปี่เรื่องจะยกน้องสาวให้ มีคำถามคำตอบกันดังนี้ (เล่าปี่จึงถามว่า การซึ่งท่านว่าทั้งนี้ชุ่นกวนรู้หรือไม่) การที่ระบุชื่อแซ่ของคนอื่นขึ้นมาลุนๆต่อหน้าคนใช้ของเรานั้น ข้างจีนถือกันว่าเปนการหมิ่นประมาทต่อกันอย่างร้ายกาจอยู่แล้ว ยังซ้ำคำตอบของสิยอมว่า (แม้นชุ่นกวนไม่รู้ ข้าพเจ้าจะอาจมาพูดฤๅ) เปนการผิดธรรมเนียมที่ในภาษาจีนไม่มีใครเขาใช้เลย เพราะบ่าวจะเรียกชื่อนายไม่ได้

* * * *

ราวเราได้อ่านเรื่องที่มีผู้แปลดังกล่าวมานั้นจนชินเสียแล้ว ก็เข้าใจเอาว่าเรื่องจีนต้องเปนดังนั้นแน่ ถ้ามีใครพยายามอธิบายให้ถูกต้องกับตำนานเดิม ก็ต้องถูกหาว่าอวดดีทำดัดจริตเปนตำนานไป แต่ไม่ได้คิดดูว่า ทำไมพระเจ้าเอมเปอเรอในภาษาฝรั่งเศสจึงแปลเปนพระราชาธิราชได้ ส่วนพระเจ้าฮ่องเต้ในภาษาจีนจึงจะแปลเปนพระราชาธิราชไม่ได้ แลคำว่า "เมาะรรชา" ในภาษาฝรั่งเศสไรเราจึงแปลว่า "ขอรับ" แต่คำว่า "อี" ในภาษาจีนจึงแปลว่า "ขอรับ" ไม่ได้ ทั้งนี้ก็เปนด้วยอุปนิสัยมันอิดเหนียวให้ต่างกันเท่านั้น

* * * *

ตำหนิติเตียนที่ว่านี้คือ "กง" (公) "เหา" (侯) "แปะ" (伯) "จุ๊" (子) "นัน" (男) ของจีนนั้น จีนได้ใช้มาเมื่อสมัยสามพันปีก่อนแล้ว ภายหลังญี่ปุ่นกอดเอาไปใช้บ้าง แลเอาไปเทียบกับยศฝรั่ง ให้เรียกว่า "ดุก, มาควิส," เคาน์, บารอน, แลเออร์ตาม ตำหนิขึ้นถ้าเราแปลชื่อคนญี่ปุ่น เช่น (大隈伯) เปนเคาน์โอกุมา ดังนี้ ชาวเราคงเห็นว่าเปนการเหมาะดี แต่ถ้าเราไปแปลชื่อคนจีนเช่น (李伯壽) เปนเคาน์หลี หรือเคาน์หลีช่งคาง เข้าแล้วก็ต้องถูกนักยาหัวเราะ ทั้งนี้ก็เพราะตำนานไม่ชินหูนั่นเอง

* * * *

ตามภาษาจีนคำยกย่องพระมหากระษัตริย์ว่า "ปี ฮ่" (陛下) เจ้าประเทศราชหรือเจ้าต่างกรุงว่า "เตีย ฮ่" (殿下) คล้ายกับคำว่าใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทใต้ละอองพระบาทในภาษาไทย คำยกยกขุนนางผู้ใหญ่ฝ่ายพลเรือนว่า "กือก ฮ่" (閣下) ยกย่องขุนผู้ใหญ่ฝ่ายทหารว่า "ฮุ ฮ่" (麾下) ภาษาไทยไม่มีจะเทียบ แลญี่ปุ่นโดนไปใช้จนเปนภาษาพื้นเมือง แต่คำยกย่องผู้ใหญ่ขุนนางมีคำ (เการาย) ที่เรียกว่าจุก ฮ่ (足下) แปลความตรงกับคำว่าใต้ฝ่าในภาษาไทย แต่ถ้าใครได้เห็นคำแปลภาษาจีนเรียกกันเปนใต้เท้าแล้ว ก็คงเข้าใจว่าตัดจริตเอาอย่างไรอีก

* * * *

ธรรมพามคำว่า "ข้าพ.จ้า" ในภาษาไทยนั้นใช้ได้ทั้งเพศชายแลหญิง ที่ใช้สำหรับเพศหญิงแท้ๆนี้ก็คือคำว่า "ฉัน" คำเดียว แต่ไม่จำกัดว่าเปนสาวแลหรือแม่หม้าย ไม่ขัดเหมือนภาษาจีนที่สุดออกก็ทราบว่าหญิงคนนี้ยังเปนนางสาวหรือมีเรือนแล้วหรือเปนยายแก่ เพราะฉนั้นการแปลภาษาจีนเปนภาษาไทยจะให้ถูกตามตัวอักษรทีเดียว ย่อมเปนของยากอยู่ ด้วยเหตุนี้ผู้ที่แปลภาษาจีนโดยมากจึงแปลเอาเพียงใจความ แต่ต้องขอให้เข้าใจว่าการแปลเรื่องอ่านเล่นถ้าเพียงเอาแต่ใจความเท่านั้น ก็ไม่ทำให้ผู้อ่านฉลาดมีความรู้อะไร นอกจากได้ฟังเรื่องที่เราเล็กๆน้อยๆเท่านั้น

(บางทีมีต่อ)

(ต่อมาจากน่า ๔)

๗ พลนกทำแผนที่

การใช้จ่ายสำหรับกองช่างเรียน กองพิมพ์ และกองถ่อรูป เงินบาท ๗๗๗๗๗

๘ พลนกศึกษา

การใช้จ่ายในการฝึกหัด ตำรวจแลภูมิประเทศ ๑ ม เงินบาท ๑๑๑๗๗๐๐

๑๐ ปลัดกรมเกียกคาย

ค่าเดินทางค่าเบี้ยเลี้ยงค่าจด ค่าซ่อมแซมและค่าต่อตัวสถานีต่างๆ เงินบาท ๑๑๑๗๗๗

๑๑ กองทำกระดาษ

การใช้จ่ายสำหรับการทำกระดาษ ๕๕,๗๐